БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 198 (18.076). • 28 август 1981 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

СССР Олий Совети Президиумининг қарори

ТЕЖАМКОРЛИК РЕЖИМИНИ КУЧАЙТИРИШ ВА МОДДИЙ РЕСУРСЛАРДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНИШ ЮЗАСИДАН ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СОВЕТЛАРИНИНГ ИШИ ТЎҒРИСИДА

Совет халкининг меҳнати билан яратилган ғоят катта потенциалдан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг КПСС XXVI съезди белгилаган кенг программасини муваффақиятли равишда амалга оширишнинг муҳим шартларидан бири эканлигини назарда тутиб ҳамда КПСС Марказий Комитетининг шу масалага доир кўрсатмаларига амал қилиб, СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Моддий ресурсларнинг барча турларидан тежаб-тергаб ва самарали фойдаланиш учун курашга меҳнаткашларни сафарбар этиш ҳозирги пайтда халқ депутатлари Советлари фаолиятининг ғоят муҳим йўналишларидан бири деб ҳисоблансин.

Халқ депутатлари Советлари ўзларига бўйсунувчи давлат органларига, корхоналар, бирлашмалар, муассасалар ва ташкилотларга хом ашёни, материаллар, ёқилғи, энергия, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланишга раҳбарликни тубдан яхшилашни таъминласинлар.

2. Иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари ҳамда Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва уларнинг ижроия комитетлари тежамкорлик режимига қатъий риоя этиш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш, тегишли территорияда жойлашган корхоналар, бирлашмалар, муассасалар ва ташкилотларда хўжалик юритишнинг интенсив методларини кенг жорий этиш йўлидаги тадбирларни изчиллик ва сабот билан амалга оширсинлар.

Мазкур корхоналар, бирлашмалар, муассасалар ва ташкилотларда ўн биринчи беш йилликда хом ашё, материаллар, ёқилғи, энергия сарфини анча камайтириш, чиқитларни қисқартириш, иккиламчи ресурсларни энг кўп даражада қайта ишлаш, маҳаллий хом ашёни ишлаб чиқаришга тўла-тўкис жалб қилиш, ҳар хил нобудгарчилик ва исрофгарчиликларни бартараф этиш борасидаги амалий тадбирларни ишлаб чиқиш таъминлансин.

3. Халқ депутатлари Советлари, уларнинг ижроия ва фармойиш берувчи органлари озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сотиш ва улардан фойдаланиш, техникавий эҳтиёжлар учун озуқа хом ашёси сарфлашни қисқартириш устидан контролни кучайтирсинлар; дон, картошка, сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг сифати ва яхши сақланиши учун қишлоқ хўжалиги, савдо ва тайёрлаш ташкилотларига нисбатан талабчанлик оширилсин; аҳоли ўртасида нон ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларидан оқилона фойдаланишга қаратилган тушунтириш ишлари кун сайин олиб борилсин, ана шу энг қимматли халқ бойлигига бепарво бўлиш ва уни исроф қилишга қарши қатъий кураш олиб борилсин.

4. Ишлаб чиқаришда, уй-жой — коммунал хўжалигида, ишлаб чиқариш билан алоқаси бўлмаган соҳада ва турмушда тежамкорликка риоя қилиш, хом ашё ва материаллар чиқиндиси ва уларнинг нобуд бўлишини қисқартириш, иккиламчи ресурсларни, озиқ-овқат ва бошқа рўзгор чиқитларини тўплаш ҳамда улардан фойдаланишни яхшилашга оид масалалар халқ депутатлари Советларининг сессияларида, уларнинг ижроия комитетлари мажлисларида мунтазам равишда кўриб чиқилсин; социалистик мулкни авайлаб сақлаш учун хўжалик органлари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар раҳбарларининг масъулияти оширилсин; хўжасизлик, исрофгарчилик, ўринсиз сарфлаш ва нобудгарчиликка қатъиян барҳам берилсин. Бирлашмалар, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг план топшириқларини бажариш соҳасидаги фаолиятига баҳо берганда моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш ва давлат ҳамда жамоат мулкини сақлашда эришилган натижалар эътиборга олинсин; бу ишда тўпланган ижобий тажриба кенг ёйилсин.

5. Моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш тадбирларининг бажарилиши учун халқ депутатлари Советлари доимий комиссияларининг назорати кучайтирилсин. Бу ишда доимий комиссиялар, халқ контроли органлари ва кенг жамоатчиликнинг биргаликда кўрадиган тадбирлари кучайтирилсин.

6. Иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатларининг ўлка ва область Советлари ижроия комитетлари КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг 1981 йил 30 июнь қарорига мувофиқ тузиладиган моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш масалалари билан шуғулланувчи идоралараро комиссияларнинг ишига доимо эътибор берсинлар; иқтисодий ва социал ривожланиш планларини тайёрлаш ва уларнинг бажарилишини назорат қилиш вақтида ана шу комиссияларнинг мулоҳазалари ва таклифлари эътиборга олинсин; ўз қарамоғидаги бирлашмалар, корхоналарда, муассасалар ва ташкилотларда моддий ресурсларни нормаллаштирувчи ва улардан оқилона фойдаланишни назорат қилувчи хизмат бўлимларини мустаҳкамлаш чоралари кўрилсин.

7. Халқ депутатлари маҳаллий Советлари:

буғ, электр энергия, сув, газни, озиқ-овқат маҳсулотларини тежаб сарфлаш соҳасида аҳоли ўртасида ташкилотчилик ва тарбия ишини мунтазам равишда олиб борсинлар, барча меҳнат коллективларини, мактабларни ва бошқа ўқув юртларини, ҳар бир оилани бу ишга жалб этсинлар;

ишлаб чиқариш ва территориал депутатлар группалари ва депутатлар постлари, кўнгилли жамоат органлари бу ишга актив жалб қилинсин, уларнинг тежамкорлик ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланишга доир масалаларни ҳал этишдаги ташаббускорлиги кенг авж олдирилсин;

ҳар бир совет гражданининг ишлаб чиқаришда ва турмушда иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун курашда актив иштирок қилишига, ана шу умумхалқ ишига қўшадиган конкрет ҳиссасини кўпайтиришига эришилсин; хўжасизлик ва исрофгарчиликнинг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасизлик вазияти вужудга келтирилсин.

8. СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларига СССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планларини ва СССР давлат бюджетини, хўжалик ва социал-маданий қурилишининг бошқа масалаларини кўриб чиқиш вақтида хом ашё, материал, ёқилғи ва энергия сарфлашни камайтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан оқилона фойдаланиш, иккиламчи ресурслардан кўп даражада қайта фойдаланиш, ҳар қандай нобудгарчиликни тугатиш юзасидан амалий тадбирларни бажаришга алоҳида эътибор бериш тавсия этилди.

9. СССР Халқ контроли комитети ва ССР Иттифоқи Прокуратураси социалистик мулкни муҳофаза этиш ва тежамкорликка қатъий риоя қилиш ҳақидаги қонунлар талабларининг бажарилиши устидан контроль ва назоратни кучайтирсинлар.

10. «Известия Советов народных депутатов СССР» газетаси ва «Советы народних депутатов» журнали редакциялари партия иқтисодий сиёсатининг энг муҳим принципларидан бири сифатида социалистик мулкка эҳтиёткорлик билан қараш, ресурсларнинг барча турларидан оқилона фойдаланиш масалаларини мунтазам равишда ёритиб турсинлар, Советларнинг ва меҳнат коллективларининг бу соҳадаги ижобий иш тажрибасини кенг оммалаштирсинлар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1981 йил 25 август.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ И. ЭРГАШЕВГА «СССР ХАЛҚ ВРАЧИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Халқ соғлиғини сақлашни ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси ва врачлик бурчини бажаришдаги фидокорлиги учун В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси медицина-санитария қисмининг бошлиғи ўрток Илёс **Эргашевга «СССР халқ врачи»** фахрий унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1981 йил 26 август.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. С. СКРЕБНЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССРда капитал қурилишни ривожлантиришдаги хизматлари учун ва туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Госстройи раиси ўрток Василий Степанович **Скребнев** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри,
1981 йил 26 август.

КПСС XXVI СЪЕЗДИНИНГ ИШИ ТЎҒРИСИДА СТЕНОГРАФИК ҲИСОБОТ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съезди иши тўғрисида стенографик ҳисоботнинг учинчи томи босмадан чиқди.

Бу томда партия съезди делегатлари нутқларининг текстлари, чет эллик меҳмонларнинг партия ташкилотларида сўзлаган табрик нутқлари, партия ветеранлари, чет мамлакатларнинг партиялари ва ташкилотлари йўллаган табрикномалар эълон қилинган.

Китобда съезд делегатларининг рўйхати берилган.

Китобни Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ. Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда канопдан мўл ҳосил етиштирилди. Лубкорлар қимматли хом ашёни сира нобуд қилмай йиғиштириб олмоқдалар. Суратда: ўрим илғорларидан Нортожи Холматова ва Салима Усмонова.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республикадаги саноат корхоналарининг коллективлари социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1981 йил январь-август ойлари планини муддатидан илгари — 26 август куни бажардилар.

Кўмир қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотларининг бир қанча турларини, синтетик аммиак, сутга айлантириб ҳисоблаганда қаймоғи олинмаган сут маҳсулоти ва бошқа саноат моллари ишлаб чиқариш юзасидан саккиз ойлик планнинг ошириб бажарилиши кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЙИЛНИ ЗАРБДОРЛАРЧА ЯКУНЛАЙМИЗ

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ АРНАСОЙ РАЙОНИДАГИ ЮЛИУС ФУЧИК НОМЛИ СОВХОЗНИНГ 1981 ЙИЛ ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИНИ ЎТКАЗИШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАГАН

ТАДБИРЛАРИ

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини изчиллик билан амалга ошириб бораётган районимиз меҳнаткашлари 1981 йилда 60 минг тонна пахта етиштириш, унинг деярли ҳаммасини «зангори кема»лар билан териб олишга қарор қилдилар. Район ташкил топган дастлабки йили ялпи пахта хирмони 30 минг тоннани ташкил этган эди, холос. Ўша йили 27 минг гектар майдонга пахта экиб, ана шунча ҳосил олишга эришилган эди. Бу йил эса район бўйича умумий пахта майдони ундан кам, яъни 25 минг гектар. Демак, районимиз хўжаликларида ҳосилдорликни ошириш ҳисобига мўл пахта етиштириляпти. Масалан, 1976 йилда ҳар гектар ердан олинган ўртача ҳосил 9,5 центнерни ташкил этган бўлса, 1980 йилда 23 центнерга етказилди.

Пахта ҳосилдорлиги бўйича бизнинг совхоз районда юқори ўринни эгаллаб келяпти. Ўтган йили ҳар гектар ҳисобига пландаги 23 центнер ўрнига 27 центнердан пахта хирмони кўтарилди. Бу йил 4430 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24,8 центнер ўрнига 32 центнердан чўл пахтаси топширишга қарор қилганмиз. Деярли барча майдонларимизда мўл-кўл ҳосил тўпланмоқда. Шуни ҳисобга олиб, янада улкан марра — 15 минг тонналик «оқ олтин» хирмони бунёд этиш учун кураш олиб боряпмиз. Мамасоли Жумабоев, Саид Анорқулов, Исмоил Умрзоқов, Хидир Йўлдошев ва бошқа ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг меҳнаткашлари бу улкан мақсад йўлида, айниқса, ғайрат кўрсатишаётир.

«Ҳар бир бригада, колхоз ва совхозда ғўза ривожининг ҳолатини эътиборга олиб парваришини кучайтириш юзасидан агротехника тадбирлари комплекси белгилансин ва амалга оширилсин, бунинг учун меҳнатга қобилиятли бутун аҳоли, техника ва механизмлар сафарбар қилинсин, уларнинг самарали ишлаши учун зарур маданий, маиший шароитлар вужудга келтирилсин», — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида. Биз бунга қатъий амал қилган ҳолда ғўза парваришини 1 сентябргача уюшқоқлик билан давом эттиришни белгиладик. Шу кунларда далаларимизда 70 дан зиёд малакали механизатор ғўза қатор ораларига ишлов беряпти. Ўсиш ва ҳосил тўплашдан бир оз орқада қолган майдонлардаги ғўзалар парваришини 10 сентябргача давом эттирамиз. Токи бундай майдонларда ҳам мўл ҳосил тўплансин.

«Йиғим-теримга ҳамма нарса шай бўлсин!» — совхозимизнинг аҳил коллективи ана шундай жанговар шиор остида унумли меҳнат қиляпти. Терим бошланишидан анча аввал техникани мавсумга тахт қилиб қўйишни ўзимизнинг ҳеч кечиктириб бўлмас вазифамиз деб билдик. Шу мақсадда пахта териш машиналари, прицеплар, погрузчиклар, кўрак чувиш, кўсак йиғиш машиналари, подборщиклар ва бошқа агрегатларни ремонт қилишни жадаллаштирдик. Ремонт бригадалари ва звенолари тузиб, дала ишларидан бўшаган барча механизаторларни уларга жалб этдик. Техника ремонтида қатнашаётган барча кишиларнинг унумли ишлашлари учун керакли шарт-шароитлар яратиб берилди. Ремонтчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилди.

Ремонт ишларида сифат, фақат сифат асосий мезон бўлди. Бош мутахассислардан иборат комиссия ремонтдан чиқарилган ҳар бир агрегатни синчиклаб кўздан кечириб қабул қилиб оляпти. Йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли йўл-йўриқлар бермоқда.

Ремонт ишлари икки сменада уюшқоқлик билан ташкил этилганлиги туфайли 147 та «зангори кема», 30 та подбор терадиган агрегат, 19 та кўсак йиғадиган, 21 та кўрак чувийдиган машина-механизмлар, 126 та прицеп пахта йиғим-терими мавсумига тахт қилиб қўйилди. Ҳар бир терим агрегатининг икки сменада ишлашини таъминлаш мақсадида унга иккитадан малакали механизатор тайинланди. 11 та отряд ва 24 та звенога уюшган дала гвардиячиларимиз теримни ипатоволиклар методи асосида олиб борадилар.

Дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказиб, 17—18 сентябрда теримга тушамиз. 25 сентябрдан йиғим-теримни оммавий равишда бошлаб, кунига йиллик планнинг 8—10 проценти миқдорида пахта тайёрлашга эришамиз.

Терим кунларида совхозимиздаги 134 нафар коммунист, 233 нафар комсомол аъзоси авангардлик кўрсатади.

25 та дала шийпонини қайта жиҳозлаб, йиғим-терим мавсумига тахт қилиб қўйдик. Дала шийпонларининг ҳаммаси электрлаштирилган, радиоприёмник ва телевизорлар билан таъминланган. Меҳнаткашлар ўртасида 22 нафар штатсиз лектор, 31 нафар агитатор, 42 нафар сиёсий ташкилотчи муҳим мавзуларда суҳбатлар ўтказади, лекциялар ўқийди. Ҳар бир бўлим дала шийпонида кинофильмлар намойиш қилинади.

Далада ишловчиларга маиший, савдо ва медицина хизмати кўрсатиш мунтазам йўлга қўйилади. Кўчма дўконлар, кутубхоналар, шифохоналар мунтазам ишлаб туради.

Пахта йиғим-терими кунларида механизаторлар, терим отрядлари ва звенолари, бригадалар ва бўлимлар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилиб, ўз вақтида якунланиб бориладди, ғолиблар кўчма Қизил байроқлар, вимпеллар, қимматбаҳо буюмлар ҳамда пул мукофоти билан тақдирланади.

Йиғим-теримни ҳар бир дақиқадан мумкин қадар унумли фойдаланган ҳолда ўтказамиз, бирор мисқол ҳам пахтанинг нест-нобуд бўлишига йўл қўймаймиз. Чунки она-Ватан биздан мўл-кўл, сифатли маҳсулот кутяпти.

Чўлқуварларнинг сўзлари билан ишлари ҳамиша бир бўлган. Биз зиммамиздаги социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажарамиз. Бу КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорларига амалий жавобимиз бўлади.

И. ЗОҲИДОВ,
Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз директори,
Э. ИЗБОСАРОВ,
совхоз партия комитетининг секретари.

Меҳнат зафарлари

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг саноат корхоналари, аграр-ишлаб чиқариш бирлашмалари, совхоз-заводлари олинган социалистик мажбуриятларини бажара бориб, маҳсулот реализация қилиш юзасидан саккиз ойлик планни 26 август куни бажардилар.

Ой охиригача тасдиқланган пландан ташқари 6,99 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади ва реализация қилинади.

* * *

Тошкент области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан шу йилнинг саккиз ойи планини муддатидан илгари, 26 августда бажардилар.

Август ойи охиригача пландан ташқари 75 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Тошкент шаҳри саноат корхоналарининг меҳнат коллективлари КПСС XXVI съезди қарорларини турмушга татбиқ эта бориб, саноат маҳсулоти реализация қилиш ҳажми ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь-август ойлари планини 26 августда, барвақт адо этдилар. В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг, «Ўзбексельмаш», Трактор, «Миконд», «Промсвязь» заводларининг ва бошқа корхоналарнинг коллективлари мусобақада олдинги сафларда бормоқдалар.

* * *

Москва районининг ғаллакорлари КПСС XXVI съезди шарафига қабул қилинган мажбуриятларни амалий ишлар билан мустаҳкамлаб, белгиланган топшириқни 24 августда муддатидан илгари бажардилар. Ватан омборларига 4180 тонна дон элтиб берилди.

* * *

Ғиждувон районининг қишлоқ меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилини меҳнатда муваффақиятлар билан нишонламоқдалар. Ғаллакорлар Ватанга пландагидан 1700 тонна кўп, яъни 4220 тонна дон топширдилар. Гўшт сотиш йиллик плани муддатидан илгари бажарилди. Давлатга 2800 тонна гўшт сотилди, бу эса ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 1000 тонна ортиқдир. Тухум, қоракўл тери топшириш, жун тайёрлаш, пилла етиштириш, сабзавот, мева, полиз маҳсулотлари сотиш йиллик планлари ошириб адо этилди.

* * *

Ўзбекистон ССР енгил саноати меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, маҳсулот реализация қилиш саккиз ойлик планини муддатидан илгари, 26 августда бажардилар.

Ой охиригача пландан ташқари 37 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

Республикамиз бўйлаб

ТАЙЁРГАРЛИК ТУГАДИ

«Ташзаготхлопкопром» бирлашмасига қарашли барча корхоналар янги пахта ҳосилини қабул қилиб олишга тайёргарлик ишларини тугалладилар. Тайёрлов пунктлари ҳосилни қабул қилиб олишга тахт қилиб қўйилди, барча қурилмалар ремонтдан чиқарилди, ҳосилни тозалаш цехларида ўнлаб янги самарали ускуналар монтаж қилинди.

Бирлашманинг барча тайёрлов пунктлари қуритиш-тозалаш цехлари билан таъминланган. Қорасув тайёрлов пунктида кучли иссиқлик генераторлари билан жиҳозланган пахта қуритиш экспериментал қурилмаси монтаж қилинди. Янги қурилма ҳосилни биринчи марта қабул қилиб олишдаёқ уни кондиция даражасига етказиб, технология жараёнида пахтани такрор ишлашни талаб қилмайди.

МАГИСТРАЛЛАР ТАХТ

Сирдарё областидаги Пушкин номли, «Боёвут» совхозларида йўллар муддатидан илгари реконструкция қилинди. Гулистондаги 3-йўл қурилиши бошқармасининг коллективи қисқа муддатда ўн километрдан ортиқ узунликдаги автомобиль магистралини ремонтдан чиқарди. Бу — коллективнинг пахта терими мавсумига тайёргарлик ишларига қўшган ҳиссасидир.

Гулистонлик йўл қурувчилар Титов номли «Правда» газетаси, F. Ғулом номли совхозларни Ильич районидаги пахта тайёрлаш пунктлари билан боғлайдиган 26 километрли трассани муддатидан илгари капитал ремонтдан чиқаришга интилмоқдалар.

АЪЛО СИФАТ БИЛАН

Ғиждувондаги пахта тозалаш заводи ипак пахтани қабул қилиб олиш учун тахт қилиб қўйилди. Корхона коллективи асбоб-ускуналарни қисқа муддатларда ва аъло сифатли капитал ремонтдан чиқарди. Бу ерда қўшимча жин машиналари, тайёр маҳсулотни тойлайдиган кучли пресслар монтаж қилинди. Бу эса қимматли ипак пахтани қайта ишлашга мўлжалланган цех қувватини бир ярим баравар ошириш имконини берди.

Бу йил Бухоро областининг Ғиждувон, Қизилтепа ва бошқа районларида ипак пахта майдонлари анча кенгайтирилганлиги туфайли пахта тозалаш корхоналарининг қуввати оширилди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Бельгия Социалистик партияси бюросининг аъзоси, Бельгия Социалистик партиясининг парламентдаги фракцияси (фламандлар) бошлиғи Луи Тоббак Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. В. И. Ленин Марказий музейи филиалини бориб кўрди ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида бўлди.

26 август куни Луи Тоббакни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов қабул қилди.

* * *

Афғонистон диний бош бошқармасининг раиси, Уламолар Олий Кенгашининг раиси Саид Афғони бошчилигидаги Афғонистон жамоат арбоблари делегацияси Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда. Меҳмонлар Самарқанд ва Фарғонага бордилар, Тошкентнинг янги қурилиш районларини, диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар.

26 август куни делегацияни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қабул қилди.

(ЎзТАГ).

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

«В. И. Ленин, КПСС фанни ривожлантириш тўғрисида» тўплами босмадан чиқди. Тўпламда В. И. Лениннинг фанни ривожлантириш тўғрисидаги асарлари, мактублари ва ёзишмалари тўла ёки қисман эълон қилинган. Ҳужжатларда марксизм-ленинизм революцион назариясининг улуғвор роли тўғрисида, жамиятни ривожлантиришда фаннинг тутган ўрни ва аҳамияти ҳақида, мамлакатимизда бошқариш ва ишлаб чиқаришнинг илмий масалаларини ишлаб чиқиш тўғрисидаги ленинча ғоялар ўз ифодасини топган.

Китобга совет фанини қарор топтириш ва уни ривожлантиришга оид КПСС ҳужжатлари, моддий-техника базасини вужудга келтириш, илмий кадрларни тайёрлаш тўғрисидаги КПСС ҳужжатлари киритилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чоп этди.

(ТАСС).

КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга!

ИЛМИЙ ИШЛАР САМАРАДОР БЎЛСИН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXVI съездида сўзлаган нутқида халқ хўжалигининг барча тармоқларини фан ва техниканинг илғор марраларига олиб чиқиш зарурлиги ҳақида гапириб бундай деди: **«80-йилларда халқ хўжалиги ривожланадиган шарт-шароитлар фан-техника тараққиёти жадаллаштирилишини яна ҳам кўпроқ зарур қилиб қўяди. Коммунистлар партияси янги жамият қурилишини илм-фансиз мутлақо тасаввур қилиб бўлмайди, деган фикрга асосланади».**

Иттифоқимиздаги йирик олий ўқув юртларидан бири бўлмиш Халқлар Дўстлиги орденли Абу Райҳон Беруний номли Тошкент политехника институти партиямизнинг шу кўрсатмасига амал қилиб, ҳар йили халқ хўжалигининг турли соҳалари учун кўплаб олий малакали мутахассис кадрлар тайёрлаб чиқармоқда. Уларнинг замонавий фанларни пухта эгаллашларида, институт даргоҳида ишлаб чиқилаётган илмий проблемаларни муваффақиятли ҳал қилиш, энг муҳими бу илмнинг самарадор бўлишини таъминлашда ихтисослаштирилган илмий кенгашлар тобора катта ва ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлмоқда.

Ихтисослаштирилган илмий кенгашлар СССР Олий Аттестация комиссиясининг янги талаблари асосида ташкил этилган бўлиб, унда ёқланган диссертацияларнинг кўпчилиги тасдиқланмоқда. Янги талабнинг диққатга сазовор томони шундаки, ёқланаётган илмий ишларнинг аҳамияти, актуаллиги ва айниқса самарадорлигига, яъни халқ хўжалиги учун нечоғли фойдали эканлигига бўлган талаб тобора ошмоқда. Бу жиҳатлар институтнинг ҳамма факультетларида, айниқса химия-технология факультети мисолида яққол кўринмоқда.

Факультетда ўтган беш йилликда халқ хўжалиги плани бўйича бешта ва хўжалик шартномалари бўйича 20 дан ортиқ темада илмий ишлар бажарилди. 1980 йилнинг ўзидагина халқ хўжалигида қўлланиш туфайли олинган иқтисодий фойда салкам уч миллион сўмни ташкил этди. Факультет коллективи XI беш йиллик учун мўлжаллаган илмий ишлаб чиқариш потенциалини яқин келажакда юксак самара берадиган истиқболли йўналишларга қаратмоқда.

Органик химия, физик химия, юқори молекулали бирикмалар химияси ҳамда коллоид химияси билан силикатлар химияси мутахассисликлари бўйича ёқланган ва ёқланадиган диссертациялар фақат шу соҳаларга оид тор мавзулар билан чекланмай, балки саноат чиқиндиларидан унумли фойдаланиш, атроф муҳитни, сув ва умуман табиатни муҳофаза қилишга тааллуқли бўлган илмий изланишларни ҳам ўз ичига олади. Саноат оқава сувлари ва эритмаларидан рангли ва қимматбаҳо металларни ажратиб олиш билан боғлиқ илмий ишлар катта самара беришлиги амалда исботланди. Кўпгина ажойиб хоссаларни ўзида мужассамлаштирган янги юқори молекулали бирикмалар ва полимер композициялари яратилди. Улардан химия саноатининг кўпгина тармоқларида, халқ хўжалигининг бошқа соҳаларида, жумладан, қишлоқ хўжалигида, медицина, нефть-газ қазиб чиқаришда, кончилик ва саноат оқава сувларини тозалашда фойдаланиш устида ишлар олиб борилмоқда. Илмий кенгашда ёқланган М. Цацкиннинг кандидатлик диссертациясидаги амалий таклифларнинг қўлланилишидан халқ хўжалигига тўрт юз минг сўм фойда келтирилди. В. Мустафин ва Э. Амирова диссертацияларида илгари сурилган таклифлар Тошкент кабель заводи ва лак-бўёқ заводида амалга оширилмоқда.

Факультетда докторлик диссертациялари устидаги ишларга айниқса катта аҳамият берилмоқда. Уларнинг авторларига икки йиллик, ярим йиллик ижодий отпускалар берилмоқда, лабораторияларда илмий иш бажаришлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Зарур ҳолларда улар Иттифоқимиздаги бошқа марказий илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртларига юборилмоқда. Бу тадбирлар туфайли 1981 йилнинг биринчи ярмида факультет ўқитувчиларидан уч киши Ватанимиз пойтахтида ўзларининг докторлик диссертацияларини муваффақиятли ёқлашди. Пахта, буғдой, сули ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари учун ишлатиладиган минерал ўғитлар сарфини икки баравар камайтириш, зараркунандаларни тугатувчи нитрапирин препарати хом ашёсини республикамизда ишлаб чиқарилаётган моддалардан олиш, металларни занглашдан сақловчи ингибиторларнинг янги турларини яратиш хоссалари олдиндан маълум бўлган полимерларни синтез қилиш муаммоларини ҳал қилишга бағишланган бу илмий ишлар ҳозирдаёқ амалга оширияпти. Яқин йиллар ичида халқ хўжалиги бундан йилига 10 миллион сўмдан ортиқ фойда олади.

1981—1982 йилларда факультетда ёқланадиган бир неча докторлик диссертациялари ўз аҳамиятига кўра ҳозирданоқ амалий аҳамият касб этмоқда. Техника фанлари кандидати А. Исмоилов чинни учун ишлатилаётган ва кўп йиллардан бери узоқ Украинадан ташиб келтирилаётган хом ашёни битмас-туганмас маҳаллий хом ашё билан алмаштириш мумкинлигини исботлади. Иқтисодий ҳисоблар диссертация таклифлари амалга оширилиши туфайли, халқ хўжалиги катта фойда кўриши билан бирга, кўпдан-кўп темир йўл вагонлари бўшаши, кўплаб кишиларни юк ортиш-тушириш каби оғир ишлардан халос қилиш мумкин бўлишини кўрсатди. Ўтга чидамли буюмлар технологияси кафедраси доценти Т. Отақўзиевнинг диссертация иши қимматли оқ цемент ва сульфат кислота олиш технологиясини ишлаб чиқишга бағишланган. СССР Химия саноати министрлиги кўрсатмаси билан олиб борилаётган бу илмий иш халқ хўжалигининг муҳим муаммосини ҳал қилиш билан бир қаторда, атроф муҳитни тоза сақлаш, саноат чиқиндиларини фойдали маҳсулотларга айлантиришини кўзда тутиши билан ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Ўрганилаётган баъзи муҳим илмий ишлар СССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, тармоқ кенгашлари, йирик илмий-текшириш институтлари ва бирлашмалари билан ҳамкорликда ёки улар билан кенгашилган ҳолда олиб борилмоқда. СССР Фанлар академияси Химиявий физика институти, Бутуниттифоқ ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот институти ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли М. В. Ломоносов номли Москва химия-технология институтлари коллективи билан ҳамкорликда бажарилаётган ишлар ҳам факультетда бажарилаётган диссертация ишлари асосида вужудга келди. Факультет аспирантлари ва изланувчиларидан бир неча киши ўз илмий ишларини бажариш учун Новосибирск, Ленинград, Москва, Киев каби йирик илмий марказлардаги институтларда вақти-вақти билан ишлаб келмоқдалар.

Бундай тажриба алмашув ишлари, Ватанимиз йирик олимларининг институтимизга келиб аспирант ва илмий ходимларга илм-фаннинг муҳим ва янги йўналишларидан лекциялар ўқиши, консультациялар бериб туриши илмий ишлар савиясини, қолаверса диссертациялар самарадорлигини оширишга яқиндан кўмаклашмоқда.

Химия-технология факультетида кейинги йилларда 4 тармоқ лабораторияси очилди. Уларда саноат ишлаб чиқариши билан боғлиқ бўлган муҳим ишлар олиб борилмоқда.

Институтда бўлажак олимлар — аспирантларнинг қарийб ҳаммаси хўжалик шартномалари асосида бажариладиган ишларда қатнашадилар. Бу ҳол уларга илмий ишларини бажаришда зарур бўлган замонавий янги асбоб-ускуналар, препаратлар ва реактивлардан унумли фойдаланиш имконини бермоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, юқори курс студентларига курс иши ёки диплом иши халқ хўжалиги талабларини ҳисобга олиб, перспектив илмий тематикага боғлаб берилиши мақсадга мувофиқдир. Ана шундагина бўлажак мутахассис илмий-текшириш тажрибасини, ижодий иш машаққатини қадрлашга ўрганади, қолаверса жамият олдидаги ўз масъулиятини чуқур тушуниб етадиган, илмий иш самарасининг аҳамиятини қадрлайдиган бўлади.

Лекин, назарий аҳамиятга эга бўлса-да, ҳозирги кунда ёки келажакда халқ хўжалиги учун нафи тегмайдиган ишлар ҳам бажарилаётганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Ҳаёт ва тараққиёт манфаатлари қилинаётган илмий ишлардан амалий натижа бўлишини талаб қилмоқда. Илмий ишларнинг самарадорлиги бўлмаса, уларнинг кимга ва нимага кераги бор, деган табиий савол ўз-ўзидан келиб чиқади. Илмий ишлар самарадорлигини ошириш тадбирлари ҳақида фикр юритар эканмиз, бунда, аввало, изланувчи (аспирант)га берилаётган мавзунинг актуаллигини ҳам албатта ҳисобга олиш зарур. Мавзу танланганда илмий ишни бажариш учун кетадиган вақтни ҳам ҳисобга олиш, иш ниҳоясига етказилганда унинг актуаллиги йўқолиб қоладиган мавзулардан қочиш керак. Иккинчидан, ёш илмий ходимларга таклиф этилаётган мавзу саноат корхоналарининг бирор узели, участкаси ёки цехи ишини яхшилаш, эскиларини реконструкция қилиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва шу каби қатор бошқа конкрет масалалар билан боғлиқ бўлиши айниқса мақсадга мувофиқ бўлур эди. Шундагина диссертациялар самарадорлиги яққол кўзга ташланади, халқ хўжалигига фойда келтириш ва қолаверса, Олий Аттестация комиссиясида тасдиқланиш вақти ҳам бирмунча тезлашади.

Фундаментал фанлар соҳасидаги назарий илмий ишларга келганда шуни айтиш керакки, фан учун зарур бўлса, бундан фан наф кўрадиган бўлса, бу борадаги диссертацияларга ҳам муносиб ўрин берилмоғи керак. Лекин улардаги назарий янгиликлар яқин келажакда амалий аҳамият касб этиши албатта кўзда тутилиши лозим.

Фан-техника асримиз, истиқбол манфаатлари, партиямиз томонидан қўйилган вазифалар илм-фандан инсоният бахт-саодати йўлида фойдаланишни янада янги босқичга кўтаришни тақозо этади. Бунда илм-фаннинг самарадор бўлиши, бу самаралардан бунёдкор халқимизни ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ баҳраманд қилиш КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди талабидир.

К. АҲМЕДОВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент политехника институтининг ректори, химия-технология факультети ихтисослаштирилган илмий кенгаши раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.

Қ. АҲМЕРОВ,
илмий кенгаш секретари, доцент.

ТЕЖАМКОРЛИК — ҲАЁТ ҚОНУНИ!

ЁЗ НЕЪМАТИ — ҚИШГА

ЯНГИ ТОШКЕНТ КОНСЕРВА КОМБИНАТИДАН РЕПОРТАЖ

Серқуёш республикамизнинг сахий замини соҳибкорларнинг меҳнати шарофати билан шу кунларда саховатини намойиш қилмоқда. Боғларда, ишкомларда ҳосил кўп. Полизларда қовун-тарвузлар дам олаётган қўй-қўзиларни эслатади. Сабзавоткорлар ўртанги экинлар ҳосилини йиғиштириб олишяпти. Хуллас ҳамма жойда сахий куз нафаси сезилиб турибди. Дастурхонимиз ноз-неъматларга тўла. Ҳар бир мевадан, узумдан, хилма-хил қовун-тарвузлардан намуна қўйилса, дастурхонга сиғмайди. Тўкин-сочин дастурхон деб шуни айтадилар.

Аммо халқимизда «Ёз неъмати — қишга дори» деган нақл бор. Ота-боболаримизнинг бу гапида ҳикмат кўп. Ёз неъматларини қишга асраш дастурхонимизни тўкин қилибгина қолмай, саломатлигимиз омили бўлади. Ахир уларда хилма-хил дори-дармонлар — витаминлар мўл бўлади.

Янги Тошкент консерва комбинати коллективи бу йил лойиҳада кўзда тутилган қувватни тўла ўзлаштириш, яъни аҳолига 63 миллион шартли банка консерва тайёрлаб бериш учун курашяпти.

Комбинат маҳсулоти эса хилма-хил. Бу ерда узум шарбати ва мураббосидан тортиб, томат пастасигача — 60 хилга яқин маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Илгари ёз ва кузда консерва заводлари олдида корхонага хом ашё келтирган транспорт воситалари тирбанд бўлиб кетарди. Машинада помидор ёки бошқа маҳсулот келтирган ҳайдовчи маҳсулотни кечгача ҳам топшира олмай овора бўларди. Бироқ бу ерда бундай манзарани кўрмадик. Навбат кутиб турган машиналар йўқ. Чунки, хом ашё келтирган машина юкини тўхтовсиз бўшатиб чиқиб кетади. Ҳозир комбинат ҳар куни 300 тоннадан ортиқ маҳсулот қабул қилиб олмоқда.

Комбинат бир кеча-кундузда 700 тонна помидорни қайта ишлаш қувватига эга. Колхоз ва совхозлардан эса бир кунда энг кўп деганда 450 тонна маҳсулот келади.

Комбинат ишлаб чиқариш топшириқларини уддалаши учун жами 34 минг тонна помидор, 11,5 минг тонна мева ва узум қабул қилиб олиши керак. Ҳозиргача корхона қабул қилиб олган помидор миқдори ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5 минг тонна кам. Бунинг сабаби шундаки, шаҳар аҳолисини янги узилган сабзавот билан таъминлаб туришга эътибор янада кучайтирилди. Сабзавотчиликка ихтисослаштирилган баъзи хўжаликлар Тошкент бозорларида фирма магазинлари очиб, савдо қилмоқда. Бу эса шаҳар аҳолисини сабзавот, жумладан, помидор билан таъминлашни яхшилади.

Комбинат маъмурияти ишлаб чиқариш топшириқларини сўзсиз бажариш учун нималар қилмоқда?

Бу саволга комбинат директори, техника фанлари кандидати Омонулло Саъдуллаевич Маъсудов батафсил жавоб қайтарди:

— Аввало деҳқонларнинг пешана тери билан етиштирилган маҳсулотларни қайта ишлаш вақтида бир килограммини ҳам нобуд қилмаслик чораларини кўрдик, — деди у. — Тежамкорликка, маҳсулот сифатига, технология талабларига қатъий риоя қилиниши устидан назорат кучайтирилди, бунда халқ контролёрлари маъмуриятга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Энг муҳими эса, комбинатимизда янги қувватлар ишга туширилмоқда. Масалан, бу йил 150 тоннагача узумни қайта ишлайдиган линияларни ишга туширдик. Бундан ташқари, олмани қайта ишлаш цехи қуввати 130 тоннага етказилди. Ҳозирги вақтда 1,5 минг тонна узум шарбати сақланадиган резервуарлар қурилиши охирлаб бормоқда.

Бу янги қувватлар узум ва мевалардан тайёрланадиган маҳсулотлар салмоғини ва хилини янада кўпайтириш имконини беради.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг томорқаларида етиштирилган ортиқча сабзавот маҳсулотларини харид қилиб олиш қиш учун ноз-неъматлар запасини кўпроқ ғамлашнинг муҳим резервидир. Бу соҳада ҳам комбинат яхши ташаббусни бошлаб берди. Оржоникидзе районидаги баъзи қишлоқ Советлари хонадонларидаги ортиқча қишлоқ хўжалик маҳсулотларини аниқлаб, комбинатга маълум қиладилар. Комбинат бу маҳсулотларни ўз транспортида олиб келади, унинг пули қишлоқ Советига ўтказилади. Қишлоқ Совети эса бу пулни кишиларга, топширган маҳсулоти миқдорига қараб тақсимлаб беради. Бу усул долзарб дамларда колхозчилар ва совхоз ишчиларининг вақтини тежаса, комбинат учун маҳсулот харид қилиб олишни рентабелли қилмоқда.

Афсуски, қўллаб-қувватлашга арзийдиган бу усул ҳали кенг ёйилгани йўқ. Маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари бу соҳада ҳам ташаббускорлик қилсалар мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Янги Тошкент консерва комбинати Оржоникидзе районидаги Салор ГЭСи посёлкасида жойлашган. У ҳали ёш, тобора кучга тўлиб бормоқда. Район партия комитети ва район ижроия комитети комбинатни ишчи кадрлар, мутахассислар билан мустаҳкамлаш борасида катта иш қилмоқда. Комбинат маъмурияти Ўрта Осиё педиатрия институти ректоратига катта миннатдорчилик билдиради. Институтнинг студентлар отряди меҳнат семестрини комбинатда самарали ўтказдилар.

— Ишчи кучи проблемасини тўла ҳал қилсак, — дейди комбинат директори О. С. Маъсудов, — маҳсулот ассортиментини янада кўпайтиришимиз мумкин. Масалан, бу йил 50—100 тонна қовун мураббоси тайёрлаб беришимиз мумкин. Бироқ бунинг учун ишчи кучидан ташқари қовуннинг мураббобоп навларини тайёрлаш проблемасини ҳам ҳал қилиш керак.

Озиқ-овқат ресурсларини кўпайтириш проблемасини ҳал этишга муносиб улуш қўшиш учун Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги комбинатнинг ана шу имкониятларидан тўла фойдаланиш чораларини кўради, деб ўйлаймиз.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

МЕҲНАТКАШЛАР ДАМ ОЛИШИ МУҲИМ ИШ

Фарғона областининг партия, совет, касаба союз ва хўжалик ташкилотлари шифохоналарни ривожлантириш, уларнинг фаолиятини яхшилаш соҳасида катта ишларни олиб бормоқдалар. Кейинги уч йил мобайнида минг ўринли «Чимён» санаторийси, 300 ўринли учта санаторий-профилакторий, меҳнат ветеранларининг дам олиш уйи, корхоналарнинг ўн иккита дам олиш базаси, учта пионерлар лагери барпо этилди.

Меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этувчи республика комиссиясининг 26 август куни бўлиб ўтган мажлисида ана шулар тўғрисида гап борди.

Комиссия фарғоналиклар йўл қўйган бир қанча камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтди. Жумладан, болали оналар учун область санаторийсини барпо этиш, Шоҳимардон зонасида дам олиш объектларини қуриш билан боғлиқ масалалар суст ҳал этилмоқда. Меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил қилувчи Фарғона область комиссиясига, республиканинг бир қанча министрликлари ва Госстройига тегишли тавсиялар берилди.

Мажлисда республика пойтахти Ленин райони меҳнаткашлар дам олишини ташкил қилувчи комиссиясининг шаънига танқидий мулоҳазалар айтилди. Текшириш шуни кўрсатдики, бу районда ишчи ва хизматчилар дам олишини ташкил қилиш ҳамда соғлиғини мустаҳкамлаш учун меҳнат коллективларининг катта имкониятларидан етарлича фойдаланилмаяпти. Тошкент шаҳар комиссиясига, район комиссияларининг раҳбарларига нисбатан талабчанликни ошириш, белгиланган барча тадбирлар амалга оширилишини таъминлаш таклиф этилди.

Республика комиссияси 1980 йилда социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши учун кўзда тутилган маблағлардан дам олиш муассасаларини барпо этишда қандай фойдаланилганлиги тўғрисидаги масалани муҳокама қилди.

Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини яхшилаш ва уларнинг дам олишини ташкил қилиш ишларини анча кучайтирмоқ учун республиканинг ҳар бир районида барча имкониятлар мавжуд. Ана шу имкониятлардан моҳирлик билан фойдаланиш, меҳнаткашлар сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашга тааллуқли масалаларни ҳал этишда ташаббус ва ишчанлик кўрсатаётган илғор коллективлар ва ташкилотларнинг тажрибасини кенг оммалаштириш лозим.

Республика комиссияси Чимёнда дам олиш муассасаларининг ишга тушириладиган комплекси биринчи навбатини туғаллашга доир тадбирларни кўриб чиқиб, уни маъқуллади.

(ЎзТАГ).

Сурхондарёдаги Шарғун кони шахтёрлари ўзларининг анъанавий байрамларини меҳнатда янгидан-янги ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Улар ёқилғи қазиб чиқариш суръатини ошириб, истеъмолчиларга кўплаб кўмир етказиб беришга эришаётирлар. Суратда: коннинг илғор проходкачиларидан Абдухалил Жўраев.

Э. Хўжаев фотоси. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республиканинг совет органларида кўп йил, самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрининг ўринбосари ўртоқ Абдулла **Тўлагановни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМАНДИРЛАРИ МИНБАРИ

РЕЗЕРВЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

Партиямиз кўрсатмаларини бекаму кўст амалга ошириш йўлида Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига актив қўшилиб, фидокорона меҳнат қилаётган корхонамиз коллективи ўнинчи беш йилликда 426,3 минг тонна ун, 314,4 минг тонна омихта ем ишлаб чиқаришни таъминлади. Реализация қилинган ялпи маҳсулот ҳажми 124,5 миллион сўмни ташкил этди. Бу, планда белгиланганидан 5 миллион сўм кўп демакдир. Янги беш йилликнинг етти ойлик топшириғи ҳам анча барвақт, 400 минг сўм ортиғи билан адо этилди. Ана шу рапортга корхона жонкуярларидан смена бошлиғи, бригадир Тоҳир Йўлдошев, тунукасоз-темирчи Сергей Ляшенко сингари коммунистлар ҳамда токарь Николай Исаев, ишчилардан Света Ҳамдамова, Эгамқул Хидиров ўртоқлар имзо чекиш шарафига муяссар бўлдилар.

Шуни таъкидлаш кераки, Самарқанддаги турдош корхоналар билан яқиндан алоқада бўлиб, уларнинг илғор тажрибаларини ўрганиш, ишда қўллаш ҳам фойдали бўлмоқда. 1977 йил омихта ем ишлаб чиқарувчи цехнинг фойдаланишга топширилиши корхона ҳаётида катта воқеа бўлди. Мазкур цех ишга туширилган дастлабки пайтларда бу ерда бир кеча-кундузда 120 тонна маҳсулот ишлаб чиқарилар эди. Ўтган даврда бу участкага эътибор янада кучайтирилди. Янги технологияни жорий этиш натижасида цехнинг ишлаб чиқариш қуввати салкам уч баравар ошди.

Қисқа вақтда бу ерда гўшт ва тухум олишга мўлжаллаб боқиладиган товуқлар учун, ўрдак, балиқ, чўчқа ва қорамоллар учун махсус омухта ем ишлаб чиқаришнинг ўн хили ўзлаштирилди.

Сифатни яхшилаш йўлида амалга оширилган тадбирлар ҳам ўзининг яхши натижаларини бермоқда. Кунлардан бирида комбинатимиз маркаси билан ишлаб чиқарилган ун сифати пастлиги тўғрисида корхона адресига эътирозлар кела бошлади. Текширишда ун ишлаб чиқариш технологияси бузилаётганлиги аниқланди. Тегирмонга узатиладиган донни саралаш, тозалаш, ювиш ишлари чала, сифатсиз бажарилганлиги маълум бўлди.

Аҳволни нормаллаштириш учун шошилинч чоралар кўрилди. Масала корхона маъмурияти ва партия бюросининг қўшма мажлисида чуқур таҳлил қилиниб, мазкур участкада меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш сифати ва самарадорлигини яхшилаш учун ишчиларнинг масъулиятини ошириш зарурлиги қайд қилинди. Комбинат касаба союз комитетининг раиси, партбюро аъзоси Хосият Кўчкиновага участка ишини назорат қилиш ва амалий ёрдам кўрсатиш топшириғи юкланди. Қўшма мажлис қарори коллектив ўртасида кенг муҳокама қилиниб, ҳар бир ишчининг онгига етказилди.

Натижа кўнгилдагидек бўлиб чиқди. Коммунистлардан Мансур Примов, Сергей Ляшченко, Фазлиддин Норов, Эгамқул Хидиров, Илҳом Раҳимбобоев, Наташа Қудратова, Наташа Дилевская, Шура Мустафаева, Акобир Фозилов, Аслам Сатторов, Олим Ҳамроқулов сингари ўнлаб ишчи-хизматчиларнинг ҳалол меҳнати туфайли ишлаб чиқариш сифати ҳам, суръати ҳам ошди.

КПСС XXVI съезди, ўртоқ Л. И. Брежневнинг съезддаги ёрқин ва сермазмун докладидан руҳланган комбинатимиз ишчилари ва инженер-техник ходимлари шу кунларда янада зўр кўтаринкилик ва ташаббускорлик билан меҳнат қилмоқдалар.

А. ЭРГАШЕВ,
Жомбой дон маҳсулотлари комбинати директори.

КОНКУРСГА МАРҲАМАТ

«ПЛАКАТ — ТИНЧЛИК, ХАВФСИЗЛИК ВА ҲАМКОРЛИК УЧУН КУРАШДА» ХАЛҚАРО КОНКУРСИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМ

Тинчликни сақлаш, уруш хавфини йўқотиш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш Ер куррасидаги барча кишиларнинг қалбини ҳаяжонга солган, ҳамманинг онгини банд этган вазифалардир.

«Плакат» нашриёти, СССР Рассомлар союзи, СССР Маданият министрлиги, СССР Госкомиздати, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети, ССОД ва «Новости» матбуот агентлиги «Плакат — тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашда» халқаро конкурсини эълон қилдилар.

Конкурсдан мақсад — жаҳондаги барча тинчликсевар кучларнинг тинчликни мустаҳкамлаш, кескинликни юмшатиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш, халқаро муҳитни тубдан соғломлаштириш учун интилишларини, инсониятни ядро уруши хавфидан қутқариш учун курашини акс эттирувчи плакат санъатини яратишдан иборатдир. Тинчлик — ҳамманинг ва ҳар бир кишининг ишидир. Биз тинчлик учун курашар эканмиз, уни ҳимоя этар эканмиз, ҳозирда яшаб турган авлод учунгина эмас, фарзандларимиз учунгина эмас, балки келажак авлодлар бахт-саодати учун ҳам меҳнат қиламиз.

Конкурсда профессионал рассомлар, студентлар, рассомчилик олий ўқув юртлари ва билим юртларининг талабалари ва ўқитувчилари, ижодий ташкилотлар, Тинчликни ҳимоя қилиш комитети, Дўстлик жамияти, жаҳондаги барча яхши ниятли кишилар қатнашишлари мумкин.

* * *

Конкурсга келган плакатларнинг энг яхшиларини танлаш учун халқаро жюри тузилади.

Конкурсга гуашь, темпера билан ишланган ҳамда фотомонтаж усулида тайёрланган, чоп этишга ярокли плакатларнинг махсус тайёрланган оригиналлари тавсия этилади. Конкурсга юбориладиган асарлар орғалитга ёки 70х100 сантиметр ҳажмдаги картон қоғозга албатта елимланган бўлиши керак. Уни қуйидаги адресга юбориш зарур: 117049, Москва, Кримская набережная, 10/14, СССР Рассомлар союзининг Марказий рассомлар уйи. Унга «Плакат — тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик учун курашда» халқаро конкурсига» деган ёзув бўлиши шарт.

Плакатнинг орқа томонига шифр (6 рақамли сон) қўйилади. Конкурсга юбориладиган асарга елимлаб беркитилган конверт (унга ҳам юқоридаги шифр ёзилади) қўшиб юборилади. Конверт ичига асар авторининг фамилияси, исми, отасининг исми, туғилган йили, маълумоти, иш ёки ўқиётган жойи, шунингдек, почта адреси аниқ кўрсатилади.

Асарлар конкурсга 1981 йилнинг 30 декабригача юборилади. Кўрсатилган муддатдан кечикиб жўнатилган ёки конкурс шартларига жавоб бермайдиган плакатлар жюри томонидан кўриб чиқилмайди. Конкурсга юборилган плакатлар авторга қайтариб жўнатилмайди ва тақриз қилинмайди.

Конкурс якунлари матбуотда эълон қилинади.

Конкурсга тушган энг яхши плакатлардан кўргазмалар ташкил этилади.

Конкурс ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар белгиланади:

иккита биринчи даражали диплом ва 1500 сўмдан пул;

тўртта иккинчи даражали диплом ва 1000 сўмдан пул;

олтита учинчи даражали диплом ва 750 сўмдан пул;

ўнта рағбатлантирувчи диплом ва 500 сўмдан пул.

Мукофотлар билан тақдирланган ва чоп этишга қабул қилинган плакатлар учун мукофотнинг миқдоридан қатъи назар, гонорар тўланади.

ТАСС БАЁНОТИ

Жанубий Африка Республикаси Африкадаги мустақил мамлакатларга ва жаҳон ҳамжамиятига яна дағдаға қилиб, ўзининг бемаъни сиёсати билан Африка қитъасининг жанубидаги вазиятни тағин ҳам кескинлаштириб юборди. Жанубий Африка Республикаси агрессиясининг ништари Ангола Халқ Республикасига қарши қаратилгандир.

Жанубий Африка қўшинларининг катта кучлари шу йил 24—25 августда Анголанинг жанубий районларига бостириб кирди. Жанубий Африка Республикасининг жанговар ҳаракатларида авиация ҳам актив қатнашмоқда. Анголанинг тинч аҳолиси ўртасида қурбонлар бор. Ангола қўшинлари иғвогарлик ниятида қилинган агрессияга зарба бермоқда.

Жанубий Африка Республикасининг босқинчилик ҳужумларига ирқчилар режимининг ва уни қўллаб-қувватлаётган империалистик кучларнинг Африкада социал ўзгаришлар йўлига ўтиб олган ёш давлатларнинг янги ҳаёт қуришларига ҳалақит бериш борасидаги уринишларини тасдиқловчи янги далил дейишдан бошқача баҳо бериб бўлмайди.

Преториянинг бу ҳаракатлари ҳар қандай риёкорлик ва сохта баҳоналар билан ниқобланмасин, бу ҳаракатлардан кўзда тутилган асл мақсад Ангола халқининг революцион ғалабаларига путур етказиш, бу мамлакатдаги тараққийпарвар режимни издан чиқаришдан иборат.

Шу нарса тамомила аёнки, Претория ҳукмдорлари ўз агрессив режаларининг халқаро империализм ва реакция кучлари томонидан қўллаб-қувватланишига амин бўлмаганларида, янги авантюра бошлашга журъат этолмас эдилар.

ТАСС қуйидагиларни айтиш ваколатини олган: Ангола Халқ Республикаси дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома туфайли СССР билан боғланган. Совет Иттифоқи Претория ирқчилик режимининг Ангола Халқ Республикасига қуролли бостириб кирганлигини қатъиян қоралайди ва Ангола билан бирдам эканлигини таъкидлайди ҳамда агрессиянинг дарҳол тўхтатилишини ва интервенциячилар қўшинларининг Ангола территориясидан олиб чиқиб кетилишини талаб қилади.

АКТИВ ЙИҒИЛИШИ

ФАРҒОНА, 27 август. (ЎзТАГ). Фарғона область партия ташкилотининг актив йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари область коммунистларининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш вазифаларини муҳокама қилдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров доклад қилди.

Йиғилиш партия ўқуви сифатини янада ошириш, ғоявий, сиёсий-тарбиявий ишлар формаларини такомиллаштириш, область меҳнаткашларини КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга сафарбар этиш борасидаги конкрет тадбирларни белгилади.

ДАЛАЛАР УНУМДОРЛИГИ УЧУН

Ғўза селекцияси ва уруғчилигига бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши 26 август куни Тошкентда ўз ишини тугаллади. Кенгаш қатнашчилари — мамлакат пахтакор республикаларидан келган олимлар, қишлоқ хўжалик органларининг, пахта тозалаш саноати ва енгил саноат мутахассислари КПСС XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида селекция ва уруғчилик ишларининг якунларини ва уни ривожлантириш истиқболларини муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон информация агентлиги мухбирининг илтимосига биноан СССР қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари А. П. Чубаров кенгаш якунларини шарҳлаб берди. У қайд этиб ўтганидек, учрашув қатнашчилари серҳосил, тезпишар, касалликларга чидамли, тўқимачилик саноатининг талабларига жуда яхши мос келадиган, машина теримига яхши мослашган ғўза навларини яратиш борасида олимларнинг фаолиятини муфассал анализ қилдилар. Ҳозир мамлакатда етиштирилаётган ва районлаштирилган 40 та нав барча 6 типдаги толани бермоқда. Мамлакатнинг асосий «оқ олтин» кони — Ўзбекистон селекциячилари ғўзанинг янги навларини яратишга катта ҳисса қўшдилар. Кенгашда Г. С. Зайцев номли Ғўза селекцияси ва уруғчилиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институти, СоюзНИХИнинг Андижон филиали, Қорақалпоғистон деҳқончилик илмий-тадқиқот институти олимларининг ишлари юксак баҳога сазовор бўлди. Улар жуда соз технология хоссаларига эга бўлган бир қанча қимматли навларни яратдилар. «175-Ф», «АН-402», «Қизил равот», «Чимбой-160», «АН Самарқанд-2», «АН Ўзбекистон-3», «Самарқанд-3», «Тошкент-6», «Андижон-2», «Уйчи-2» навлари шулар жумласидандир. Ҳозир ана шу навлар ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Республикада пахтанинг сифатини яхшилаш борасида катта ишлар олиб борилмоқда.

Кенгашда нотиқларнинг нутқларида айтиб ўтилганидек, пахта етиштиришни янада ўстириш ва унинг сифатини яхшилаш тезпишар пахта навларини етиштириш проблемаси билан ғоят чамбарчас боғлиқдир. Вегитация даври қисқа бўладиган, ҳатто ноқулай келган йилларда ҳам эртанги ҳосил берадиган навлар мамлакат учун ғоят зарур. Қурғоқчиликка чидамли, сув танқислиги шароитида ҳам юқори сифатли мўл пахта берадиган навларни яратиш — олимларнинг куч-ғайратларини сафарбар этиш зарур бўлган бошқа бир муҳим проблемадир. Бундай навлар сув ресурсларининг запаслари чекланган бир шароитда пахтачиликни ривожлантириш суръатларини оширишга ёрдам беради.

Ингичка толали пахта етиштиришни кўпайтиришга катта эътибор берилди. Ўн биринчи беш йилликда шундай пахта етиштириш тўрт баравар оширилиши керак.

Пакана ғўза навларини яратиш проблемаси кенгаш қатнашчиларида қизиқиш уйғотди. Бундай ғўза навлари пахта етиштиришнинг чигитни қалин қилиб экишга асосланган принципиал янги технологиясини жорий этиш имконини берган бўлур эди. Олимларнинг фикрича, шундай технология экинларни парвариш қилиш ва ҳосилни йиғиб-териб олиш вақтида меҳнат сарфини анча камайтириш имкониятини яратади, етиштирилган бутун ҳосил махсус машиналарда бир ўтишнинг ўзида батамом териб олинишини таъминлайди.

Кенгашда янги навларни етиштиришнинг илғор методларини жорий этиш, селекциячи олимлар билан генетиклар, физиологлар, биохимиклар, биофизиклар, энтомологлар, пахта тозалаш ва тўқимачилик саноати ходимлари ўртасидаги алоқаларни янада кучайтириш асосида селекция ишини янада яхшилаш йўллари кўриб чиқилди. Комплекс тадқиқотлар янги навларни бир мунча тезроқ суръатлар билан яратиш имконини беради.

Янги ғўза навларини яратиш муддатларини қисқартириш, тола сифатини яхшилаш учун шу беш йилликда Г. С. Зайцев номли Ғўза селекцияси ва уруғчилиги Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтида сунъий иқлим яратадиган теплицани, технология лабораторияси ва йигирув фабрикасини ўз ичига олган селекциячилик комплексини барпо этиш мақсадга мувофиқ бўлур эди, деган фикр билдирилди. Энг янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланган бундай комплекс тезпишар серҳосил навлар яратилишини жадаллаштириш имконини беради.

Пахтадан мўл ҳосил олиш, толани кўпроқ чиқариш ва сифатини яхшилашда уруғчиликни тўғри ташкил этиш муҳим роль ўйнайди. Уруғлик чигитларнинг кўпдан-кўп хўжаликларга сочиб юборилишига барҳам бериш, хўжаликлараро корхоналар барпо этиш йўли билан уруғчиликни саноат негизига тезроқ кўчириш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Кенгашда уруғчиликни концентрациялаш, хўжаликлар ва районларни уруғлик пахта етиштиришга ихтисослаштириш, шунингдек заводларни уруғлик етиштиришга ихтисослаштириш, элита-уруғчилик хўжаликлари ишини яхшилаш тадбирлари белгиланди.

Барча докладлар ва нутқлар, деб таъкидлади А. П. Чубаров, совет пахтачилигининг тақдири учун зўр масъулият ҳисси билан ҳамда селекциячилар ва уруғчилар олдида турган вазифаларни чуқур англаш руҳи билан суғорилган эди. Кенгашда қабул қилинган тавсиялар олимларни, уруғчилар, қишлоқ меҳнаткашларини, пахта тозалаш ва тўқимачилик саноати ходимларини партия XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга қўллайди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ҲОСИЛНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШГА ТАЙЁРМИСИЗ?

* **ФАРҒОНА.** Қува шаҳридаги КПСС XXV съезди номли пахта тозалаш заводи коллективи янги ҳосилни қабул қилиб олишга пухта тайёргарлик кўрди. Корхона ремонти муддатидан 20 кун илгари тамомланди. Амалга оширилган техникавий тадбирлар орасида пахта чиқиндиларини тозалаб, қайта ишлайдиган машиналарнинг айрим қисмлари реконструкция қилинганлиги катта аҳамият касб этади. Бундан ташқари, 25 тонналик 3 та тарози, 36 минг тонна пахтани сиғдира оладиган ғарамлаш майдонлари, 35 та «ПЛ» маркали транспортер шайлаб қўйилди. Завод лабораторияси ҳам ҳосил сифатини текширадиган янги, замонавий приборлар билан таъминланди.

Т. АСҚАРОВ.

* **НАМАНГАН.** Уйчи пахта тайёрлаш пункти «ВЛКСМ 60 йиллиги», Калинин номли совхозлар, «Ленинград», «Комсомол», Жданов номли колхозларнинг заршунослари етиштирган пахтани қабул қилиб олишга шай. Пунктда суткасига 120 тонна пахтани қуритиш ва тозалаш цехи реконструкциядан чиқарилди. Пунктни мавсумга барвақт ҳозирлашда механик Ҳ. Деҳқонов, слесарь И. Мамадалиев, ишчилардан М. Худойбердиев, М. Ҳамдамовларнинг хизмати катта бўлди.

Қ. ТЎРАЕВ.

x x x

Шунингдек, газетхонлардан **А. Ҳамзаев** Бекобод пахта тозалаш заводига қарашли «Инқилоб», **У. Қурбонов** Фарғона область Киров районидаги Рапқон, **Т. Абдухалилов** Андижон область Жалолқудуқ районидаги Янгикўрпа, К. Хакимов Хўжаобод районидаги Манак пахта пунктлари ходимларининг янги мавсумга кўрган тайёргарликлари ҳақида хабар қилганлар.

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Арнасой районидаги Ворошилов номли совхознинг Аҳмад Мажидов бошлиқ бўлими механизаторлари республика партия ва ҳукуматининг қарорига жавобан пахта теримига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Бўлимда 13 та пахта териш машинаси ва бошқа техника воситалари сифатли ремонтдан чиқарилиб, старт линейкаларига қўйилди. Суратда: бўлим бошқарувчиси А. Мажидов механик Э. Эшонқулов ва слесарь П. Эшонқулов билан тайёр терим агрегатларини кўздан кечиришяпти.

Ш. Урозалиев фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

«МЕҲНАТ—РОҲАТ» КОМПЛЕКСИ

САМАРҚАНД [«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири]. «Меҳнат-роҳат» колхози Иштихон районидаги кўп тармоқли хўжаликлардан ҳисобланади. Бу ерда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик ҳам тобора ривожланмоқда.

Колхознинг замонавий бинолардан иборат чорвачилик комплексида қора-ола зотли бузоқлар боқилиб, тайёр сигир бўлиб етилганидан кейин райондаги хўжаликларга сотиляпти.

— Биз районимиз хўжаликларидаги фермалардан ўн беш кунлик қора-ола зотли урғочи бузоқларни сотиб олиб, уларни бир ярим йил атрофида боқамиз, — дейди колхоз раиси Исмоил Раҳимов. — Кейин тайёр сигир ҳолда яна хўжаликларга сотамиз. 1980 йилда пландаги 400 бош ўрнига 610 та қора-ола зотли сигир сотиб, 250 минг сўмдан зиёд соф фойда олдик. Бу йил 800 бош сигир сотишни мўлжаллаяпмиз. Шу кунгача 450 бош сигир сотиб, бу борадаги йиллик планимизни бажардик. Ҳозир комплексимизда турли ёшдаги 3500 бош қорамол боқиляпти.

«Меҳнат-роҳат» колхози чорвадорлари мўл-кўл озуқа тайёрлашга алоҳида эътибор беришяпти. Колхоз бўйича 1200 гектар майдонга озуқа экинлари экилган. Улардан мўл ҳосил олиняпти. Шу кунгача планда белгиланган 1300 тонна ўрнига 3700 тонна сенаж бостирилди. 6000 тонна силос, 5500 тонна дағал хашак тайёрланди. Силос бостириш ва дағал хашак тўплаш қизғин давом эттириляпти.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

25 август куни Ўзбекистон ССР Олий Судининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленум КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди қарорлари асосида меҳнат тўғрисидаги қонунларга риоя этиш борасида судларнинг вазифаларини муҳокама қилди ва уларнинг зиммасига иш жойига қайта тиклаш тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш сифатини яхшилаш, ўзининг бутун фаолияти билан меҳнат тўғрисидаги қонунларга қатъий риоя этилишига, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга, ишчи ва хизматчиларнинг СССР Конституциясида гарантияланган ҳуқуқлари давлат ва жамоат корхоналарининг, муассасалар ва ташкилотларнинг манфаатлари қаттиқ ҳимоя қилинишига кўмаклашиш мажбуриятини юклади. Корхоналар ва ташкилотларда меҳнат тўғрисидаги қонунларни кенг пропаганда қилиш, контроллик вазифаларини бажаришда касаба союз комитетларига ёрдам бериш муҳимлиги таъкидлаб ўтилди.

(ЎзТАГ).

Йиллар ва одамлар

УСТА МАМАРОЗИҚ

Халқимиз орасида қўлидан турли иш келадиган қанчадан-қанча моҳир усталар бор. Уларни ҳамма ҳурматлайди, исми олдига «уста» иборасини қўшиб атайди. Бунга мисол қилиб, мана бизнинг қаҳрамонимиз — Москва районидаги «Октябрь» колхози трактор паркининг механиги Мамарозиқ Асқаровни олсак бўлади. Уни туғилиб ўсган қишлоғи Дориломоннинг ўзидагина эмас, бутун колхоз аҳли уста Мамарозиқ дейди.

Бу ҳурмат-эҳтиромнинг туғилиши маълум тарихга эга. Синчков, серҳафсала бўлган Мамарозиқ Асқаров ёшлигиданоқ техникага меҳр қўйди. Шу сабабдан бўлса керак, 1948 йилда шофёрлик курсини тамомлаб, машина минди. Ўн йил ўтгач, колхоз трактор гаражига механикликка тайинланди.

Механикнинг вазифаси — тракторлар ва механизмларни созлаш, камчилигини бутлаш, техникани мавсумга доим шай қилиб қўйишдан иборат. Аммо Мамарозиқ Асқаровнинг ғайрати, тиниб-тинчимаслиги ва куйинчаклик табиатига механиклик касбининг ўзигина камлик қиларди. Шунинг учун озгина вақт топса турли мосламалар ясаб деҳқону механизаторнинг оғирини енгил қилишни, жонига оро киришни ўйларди.

Маълумки, яқин-яқинларгача йиғим-терим маҳалида пахта трактор прицепларига этаклаб, орқалаб кўтариб чиқиб ортиларди. Ҳозир ҳам айрим жойларда бу усул қўлланилади. Уста Мамарозиқ бундан 8 йил муқаддам бунинг йўриғини топди. Ихчам, лентали транспортёр ясаб, уни чопиқ тракторига осиб ишлатиладиган қилди. Бунинг қулайлиги ва устунлиги шундаки, шу мосламани осган трактор исталган жойда, ҳар қандай шароитда силжиб-силжиб юриб, пахтани ўзи тиркаб олган прицепга ортаверади.

Колхозга 2 та шундай мослама тайёрлаб берди. Кейинча марказий хирмонларда ишлатиш учун электр билан ҳаракатланадиган яна 2 та транспортёр тайёрлади. Мана энди ҳар бири билан битта участкада мавсум давомида 1000 тоннагача пахта юклайди.

Уста Мамарозиқ қандай қилиб олма қирқадиган агрегат яратганини гапириб қолди:

— Бир куни, — деб ҳикоя қилди у, — раис келиб «уста Мамарозиқ бизга битта олма қирқар ясаб бермасангиз бўлмайди, одамларимиз пичоқда олма кесавериб, қўллари қавариб кетди» деди. Уриниб кўрдим...

Уста Мамарозиқ аввалига хаёлидаги агрегатнинг макетини тайёрлади. Кейин ишга киришиб кетди. Деталлар ясаб, агрегатнинг биринчи нусхасини яратди. Боққа бориб олма келтиришга сабри чидамай, егани олиб келган помидорларни қирқиб кўрди. Бир яхши қирқдики, уста Мамарозиқ суюниб кетди. Бироқ у эртароқ суюнганини боғдан олма келтириб, қирқиб кўрганида билди. Олма қирқадиган пичоқлар тунукадан тайёрланган эди. Олма қаттиқлик қилиб тунукаларни букиб қўйди, кучи етмади. Шундан кейин пичоқларни пўлатдан эски деталларни қирқиб ясади.

Бу — унинг биринчи жиддий кашфиёти эди. Бироқ нимадандир кўнгли тўлмасди. Иш унуми пастроқ — бир минутда юз дона олма кесарди. Уста Мамарозиқ кўп ўйланди. Келаси йили дискали олма қирқарни ихтиро қилди. Сифати ҳам, иш унуми ҳам яхши чиқди. Соатига 4 тоннагача олма кесадиган бўлди. Бу агрегатдан ўз колхозига битта, қўшни Энгельс номли колхозга битта, «Победа» колхозига битта ясаб берди.

Уста бу агрегатига «Дориломон» деб ўз она қишлоғининг номини берди. Албатта, ўз меҳнатинг қанчалар яхши самара берганини кўрганингдан кейин руҳланиб кетасан киши! Уста Мамарозиқ ҳам тобора мураккаброқ мослама ва механизмлар ясашга уннала бошлади.

Қишлоқда артезиан қудуқлар бор. Уни вақти-вақти билан ремонт қилиб туриш керак. Бундай пайтларда колхоз вакили Андижонга боради, у ердаги ташкилотга буюртма бериб келади. Навбат етганда ремонтчилар керакли ускуналар билан келишади. Унгача кутиш керак. Кутишга эса фурсат бўлмайди.

Буни кўрган уста Мамарозиқ бир қанча вақт уриниб артезиан қудуқлардаги насосларни кўтариб алмаштирадиган минорали кран ясади. Уни «Т-28» маркали тракторга ярим соат ичида осиш ёки тушириш мумкин. Хизмат жойига етказиш ва ундан фойдаланиш жуда жўн, содда. Минора гидронасос ёрдамида кўтарилади. Харажати бир юз йигирма сўмдан ортмайди.

Уста Мамарозиқ бир гал колхоз токзорида лўм, чўкмор, белкуракларда чуқур кавлаб, бетон устун ўрнатишаётганига дуч келганида ачиниб кетди. Одатда, боғларимизда аксари кексалар, пенсия ёшидаги кишилар меҳнат қилишади. Улар кўлда қанча чуқур қазишлари мумкин?! Чоллар устага: «Бунинг бирон йўлини топинг, уста Мамарозиқ!» — дейишди. Уста жилмайиб, «албатта йўриғини қиламиз» деб ваъда берди.

У сўзининг устидан чиқиш учун кўп изланди. Айтганидай «Т-28» маркали тракторга осиб ишлатадиган «ямабур» — яъни чуқур қазгич ясади. Бунда бир соатда ўттизтагача чуқур кавлаш мумкин. Боғбонлар устанинг ҳимматига таҳсинлар ўқишди.

Афсуски, уста Мамарозиқ Асқаровнинг ўсмирлик йиллари уруш даврига тўғри келиб, ўқишини давом эттиролмаган. Шунга қарамай, қилган, қилаётган ишлари инженерларникидан қолишмайди. У ўқиб эмас, уқиб ўрганганлардан. Колхоз раиси Муродбек Холматовнинг таърифлашича, уста Мамарозиқ техникага оид журналлардан бир талайига обуна бўлган, уларда босилган илмий-назарий мақолаларни, чизмаларни синчиклаб ўқийди, янгиликларни кузатиб боради. Шунинг учун ҳам яратаётган ихтиролари мукаммаллиги ва пухталиги билан ажралиб туради.

Колхозчилар, мутахассислар унинг ўтган йили яратган роторли чопиқ агрегатини айниқса юқори баҳоладилар. Чиндан ҳам олимларимиз, инженерларимиз, конструкторларимиз шу пайтгача жуда кўп, хилма-хил механизмларни яратиб беришди. Деҳқоннинг қўл меҳнатини тубдан енгиллатишди. Аммо ҳанузгача қатор ораларида кетмон чопиғи ўрнини босадиган агрегат яратишда уста Мамарозиқдай муваффақият қозонмаган бўлсалар керак.

Уста трактор культиваторларининг рамасига чархпалак ва унинг қуралларини эслатувчи кетмончалар ўрнатди. Кетмончаларнинг эни 15 сантиметр, улар доира шаклидаги роторларга ўрнатилган бўлиб, трактор судраганча қатор ораларини 12 сантиметр чуқурликда юмшатиб кетади. Тупроқ ғўза ниҳолларини кўмиб қўймаслиги учун икки ёнига ҳимоя тўсиғи ўрнатилган, ғўза томирларига шикаст етказмаслик учун қаторлардан 5 сантиметр қочириб мосланган. Агрегат тезлигини ошириш ё камайтириш мумкин бўлсин деб, қўшимча мослама қилган.

Бир колхозчи бир кунда ўн сотихгача ғўза чопади. Уста Мамарозиқ ясаган агрегат билан кунига 4,5 гектардан ғўза қатор ораларига ишлов бериш мумкин. Одамлар ғўза чопганида ҳар хил қилиб чопиши мумкин, бу техника эса ҳар қандай шароитда бир хил қаттиқми, юмшоқми, сифатли қилиб чопади. Айниқса қатқалоқни, ёввойи ўтларни йўқотишда жуда қўл келади.

Ўтган йили агрегат ишлатилаётган далага область партия комитетининг секретари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати Исмоилжон Қурбонов келди. Иш сифатини, унумини кўриб: «буни биз Андижон области бўйича ёямиз» деб ўша куниёқ Бўз ва Комсомолобод район партия комитетларининг биринчи секретарлари Мирзахон Иминов билан Иброҳимжон Дадахоновларни таклиф қилди. Уларга ҳам бу усул маъқул келди. Бўз районидан қишлоқ хўжалик мутахассислари келишиб, колхознинг бешинчи бригадасида кўргазмали семинар ўтказилди.

Тез орада бўзликлар ҳам уста Мамарозиқнинг роторли кетмонларини ўзларида тайёрлашиб, ишга солишди. Комсомолобод район қишлоқ хўжалик мутахассислари эса шу тракторнинг ўзини олиб боришиб, Марказий Фарғонанинг қумоқ шароитида бу агрегатнинг нақадар катта наф етказишини, айниқса ишчи кучи етарли бўлмаган бир ҳолатда унинг серунумлигини амалда кўриб, синовдан ўтказишди. Янги ерлар шароитида ғўза қатор ораларида ҳар хил ёввойи ўтлар-қамишлар, қўғалар ўсиб чиқади. Шуларни, томирларини худди «КИР-1,5»нинг ўткир пичоқлари сингари қирқиб майдалаб кетади. Шу жиҳатдан комсомолободликларга уста Мамарозиқнинг роторли кетмонлари ниҳоятда қўл келди.

Уста Мамарозиқ ҳали тетик, бардам, ҳамон янги-янги қурилмалар, мосламалар, агрегатлар ясаш, яратиш истаги билан яшамоқда. Бу яхши истак ва орзулар унга янги куч-ғайрат бағишламоқда, уни янги парвозлар сари чорламоқда.

Р. РАҲМОНОВ,
А. НАБИХЎЖАЕВ,
А. ҚУРОНБОЕВ.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

Ядро васвасасига қарши

АҚШ президенти нейтрон қуролни кенг кўламда ишлаб чиқариш тўғрисида қабул қилган хатарли қарорига қарши дунёда норозиликлар давом этмоқда. Турли мамлакатларнинг сиёсий ва жамоат арбоблари, матбуоти шуни уқтирмоқдаларки, Америка маъмуриятининг бу қадами халқаро ишларга ёндашишда ниҳоятда хатарли оқибатлар келтириб чиқаришига сабаб бўлади.

ПРАГА. Словакия жамоатчилигининг Братиславада бўлиб ўтган оммавий митингида АҚШ президентининг қарорига қарши ғазаб ва норозилик сўзлари янгради. Митингни Словакия Миллий фронти Марказий Комитети билан Словакия Тинчлик комитети уюштирди. Митингда сўзга чиққан Жаҳон Тинчлик Кенгашининг аъзоси, Словакия Тинчлик кенгашининг раиси Вильям Турзо бу қадамни қуролланиш пойгаси тўхтатилиши ва кескинликни юмшатиш учун курашаётганларнинг ҳаммасига нисбатан ёвуз иғвогарлик ва уларни менсимасликдир, деб атади.

ПАРИЖ. Президент Р. Рейганнинг нейтрон қурол ишлаб чиқариш тўғрисидаги қарори, шунингдек Американинг янги ядро ракеталарини Ғарбий Европага жойлаштириш қуролланиш пойгасида янги бир босқичдир. Аверон департаментида бўлиб ўтган тинчлик учун курашувчи халқаро учрашув қатнашчилари қабул қилган баёнотда шу ҳақда гапирилади. Учрашувда Франция ва чет эл жамоат ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

РИМ. Сўл-мустақиллардан сенатор генерал Нино Пасти «Эспрессо» журналининг саҳифаларида Америка стратегларининг нейтрон бомба гўё «мудофаа» қуроли, деган гапларини фош қилиб ташлади. У илгари НАТО блоки билан Италия қуролли кучларининг сафида олий командирлик лавозимларида ишлаган эди.

Нейтрон бомба ҳужум қуролидир, деб таъкидлади Н. Пасти шу ҳафталик мухбири билан қилган суҳбатида «Американик пропагандистларнинг бомба фақат танк ҳужумларини даф қилишга мўлжалланганлиги тўғрисидаги гапларидан ҳам кўра ёлғонроқ бошқа гап йўқ», деб таъкидлади.

НЬЮ-ЙОРК. Нейтрон қуролни ишлаб чиқариш тўғрисидаги қарор Рейган маъмурияти қилаётган «фожиали ва инсонга зид бўлган ашаддий жиноятдир». Амарилло шаҳри (Техас штати) нинг католиклар епископи Л. Маттайсен қилган баёнотда шу ҳақда гапирилади. Бу шаҳарда нейтрон портловчи қалпоқлар ишлаб чиқарадиган завод жойлашган. Оқ уйнинг қарори, дейилади баёнотда, барча американикларни бағоят ташвишлантириб турмоғи керак. Вашингтондагилар қуролланиш пойгасини кучайтириш Америка халқининг манфаатларига мос келади, деб ҳисобласалар, ғоятда янглишадилар, деб таъкидлайди католиклар епископи.

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина Компартияси Марказий Комитети Рейган маъмуриятининг қарорини қатъиян қоралади. Бу қадам, дейилади у тарқатган баёнотда, АҚШ стратегиясининг Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасида вужудга келган ҳарбий мувозанатни бузиб халқларни чўчитиш ва уларга Америка ҳукмронлигини ўтказиш мақсадида ядро қуроли билан қуролланиш соҳасида устунликка эришишга қаратилган стратегиясининг таркибий қисмидир.

(ТАСС).

ҲАЁТИЙ ҲУҚУҚЛАРГА ХУРУЖ ҚИЛИНМОҚДА

Рейган маъмурияти миллионлаб оддий американикларнинг ҳаётий ҳуқуқларига ва манфаатларига хуружни кучайтирмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг хабар беришича, маъмурият конгресс социал эҳтиёжлар учун бюджет харажатларини 35 миллиард доллар қисқартирганлигига қарамай қонун чиқарувчилар конкрет программалар учун ажратиладиган харажатларни кўриб чиқиш чоғида бу миқдорни 48 миллиард долларгача етказишни мўлжалламоқда.

Ҳукумат бюджет харажатларини янада қисқартириш «ғоят зарур», деб ҳисобламоқда, деди маъмурий бюджет бошқармасининг вакили Э. Дэйли. Маъмурият илгаригидек ҳозир ҳам маориф ва медицина хизмати эҳтиёжлари учун, камбағаллар, қариялар ва ишсизларга бериладиган ёрдам учун ажратиладиган маблағларни қисқартириш ҳисобига бундай «иқтисод қилиш»га эришиш ниятидадир.

Буларнинг ҳаммаси «балансланган бюджетга эришиш» баҳонаси билан амалга оширилмоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, 1982 молия йилида бюджет камомати 60 миллиард долларни ташкил этади. Ваҳолонки, ҳарбий харажатлар тинмай оширилаётганлиги натижасида бюджет камомати ошиб бормоқда. Келгуси молия йилида ҳарбий харажатлар 226,3 миллиард доллар, беш йил давомида эса 1,5 триллион долларни ташкил этади.

(ТАСС).

ТУҲМАТ РАД ЭТИЛДИ

Хитой ва Таиланд пропагандаси Вьетнам халқ армиясининг гўё Кампучияда жойлашган қисмлари химия қуролидан фойдаланаётганлиги тўғрисида туҳматдан иборат уйдирмаларни тарқатган эди. Вьетнам ахборот агентлиги бу уйдирмаларни рад этди.

Бундай уйдирмалар, деб таъкидлаб ўтилади Вьетнам ахборот агентлигининг радиясида, ҳеч қандай асосга эга эмас. Пекиннинг реакцион ҳукмрон доиралари ва уларнинг измида бўлган Таиланд арбоблари Кампучия халқига қарши жиноятларини шундай уйдирмалар ёрдами билан яширишга, Жануби-Шарқий Осиё халқларининг хавфсизлиги ва мустақиллигига жиддий таҳдид қилаётган АҚШ билан яқинлашувини ниқоблашга уринмоқдалар.

(ТАСС).

ЧИЛИ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ТАЛАБИ

Чили коммунистлари Парагвай Компартиясининг Биринчи секретари Антонио Майдана ва унинг ўртоқлари дарҳол озод қилинсин, деб талаб этмоқдалар. Улар бутун жаҳондаги демократик кучларнинг Парагвай ватанпарварларининг ҳаёти сақлаб қолинсин, деган даъватига қўшиладилар. Чили Компартиясининг баёнотида шу ҳақда гапирилади.

А. Майдана ва Парагвайдаги бошқа сиёсий маҳбусларнинг озод қилинишига эришиш — қитъамиздаги барча тараққийпарвар кучларнинг бурчидир, деб таъкидлаб ўтилади Чили Компартиясининг баёнотида.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ХАНОЙ. Хитой ҳарбийлари социалистик Вьетнам чегарасида хатарли қуролли иғвогарликни давом эттирмоқдалар.

ВИА агентлигининг хабар беришига, Хитой артиллерияси 11 августдан 25 августгача шимолий Вьетнамдаги бир қанча вилоятларнинг территориясини неча марта ўққа тутган. Хитой солдатларининг катта группаси артиллерия отишлари ҳимоясида Вьетнамга чегарадош районларда рейдлар ўтказдилар, қишлоқларни ўққа тутдилар, экинларни пайҳон этиб, Вьетнам аҳолисининг мол-мулкини талон-торож қилдилар.

НИКОСИЯ. Кипрда Эрон билан Ироқ ўртасида ҳарбий асирлар алмашилди. Ироқ томони вакилига ироқликлардан 40 асир ва Эрон томони вакилига эронликлардан 45 асир топширилди. Алмашув процедураси — Эрон—Ироқ қуролли можароси бошланганидан кейин иккинчи марта ва халқаро Қизил крест воситачилигида ўтказилди.

ЛОНДОН. Англияда ишсизлар 3 миллион кишига етди. Эълон қилинган расмий статистика маълумотларига кўра, Англияда «ортиқча кишилар» август ойида 2,9 миллион кишидан ошиб кетган. Бу эса мамлакат ишга яроқли аҳолисининг 2,2 процентини ташкил этади. Ишсизлар июль ойига нисбатан 88 минг кишига, 1979 йилнинг май ойида консерваторлар ҳокимият тепасига келган вақтдан буён эса қарийб 2 баравар кўпайди.

ХАНОЙ. Хитой экспансиячилари ва Америка империалистлари контрреволюцион пропаганда соҳасидаги ҳамкорликни кучайтирмоқдалар. Пекин маъмурларининг Хитой территориясида «Америка овози» радиостанциясининг филиалини очиш тўғрисидаги қарори шундан далолат беради, дейилади Вьетнам информация агентлигининг ахборотида.

Агентликнинг таъкидлашича, социалистик мамлакатларга ва жаҳон революцион ҳаракатига қарши курашда реакцион кучларнинг туҳмат қилиш воситаси бўлиб қолган Америка радиостанциясининг филиалини Хитойда қуриш империализм агрессив кучлари билан Хитой ҳукмрон доираларининг хатарли яқинлашувида янги қадам бўлди.

ТОКИО. Ўтган якшанба куни Японияда рўй берган табиий офат — қаттиқ бўрон туфайли 31 киши ҳалок бўлган, 113 киши жароҳатланган ва 12 киши бедарак йўқолган.

БАЙРУТ. Босиб олинган араб территорияларидан бу ерга келаётган хабарларга кўра, Исроил босқинчилари Ғазо секторида фаластинликларнинг катта бир группасини қамоққа олганлар. Уларнинг ҳаммасига Фаластин қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан алоқа боғлаш ва оккупациячи маъмурларга бўйсунмасликдан иборат стандарт айб қўйилди. [ТАСС].

ҲАРБИЙ ТАЙЁРГАРЛИК АВЖ ОЛДИРИЛМОҚДА

АҚШ Ҳинд океанидаги Диего-Гарсия оролида яширин суратда ядро қуроли аслаҳахонасини вужудга келтирмоқда. Сейшель оролларида чиқадиган «Нейшн» газетасининг хабарида шу ҳақда маълум қилинади. Бу хабарни Сейшель оролларининг БМТ ҳузуридаги доимий вакили бу ерда БМТнинг Ҳинд океани масалалари билан шуғулланувчи махсус комитети аъзоларига тарқатди.

Маълумки, Пентагон Диего-Гарсия оролини жаҳоннинг турли районларига, жумладан Ҳинд океани ҳавзасидаги мустақил давлатларга қуролли аралашув учун мўлжалланган интервенциячилар «тез ҳаракат қилувчи кучлари»нинг энг муҳим таянч пунктларидан бири деб билмоқда.

«Нейшн» газетасининг хабарига кўра, Пентагон ўзининг машъум режаларини сир сақлаш учун оролга ядро қуролини яширин йўл билан — Ғарбий Германия ва Голландия орқали жўнатмоқда.

Газетанинг ёзишича, Америка ядро қуроли Ҳинд океанида Рейган маъмуриятининг дунёнинг турли районларида ҳарбий тайёргарликни авж олдиришга оид сиёсати доирасида жойлаштирилмоқда. Вашингтоннинг ана шундай хатти-ҳаракатлари натижасида, деб таъкидлайди «Нейшн» газетаси, Ҳинд океани ҳавзаси халқларига даҳшатли хавф туғилмоқда.

(ТАСС).

ЭРОН ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

Эрон ташқи ишлар министрлигининг эълон қилинган баёнотида Франция ҳукуматининг Ўрта денгизда Эроннинг ракета катерини босиб олган шоҳпараст унсурларга сиёсий бошпана бериш тўғрисидаги қарори муносабати билан норозилик билдирилади.

Эрон кемасини босиб олган жиноятчиларга сиёсий бошпана ҳуқуқи берилиши мумкин эмас, дейилади ҳужжатда. Эроннинг қонунларига мувофиқ қароқчиларга мамлакат суверенитети ва хавфсизлигига путур етказиш айби қўйилмоқда. Жиноятчиларни тутиб бериш ҳамда иккала мамлакат территориясида яшовчи Эрон ва Франция гражданларининг ҳуқуқлари тўғрисидаги мавжуд битимга асосланиб Франция уларни Эрон маъмурларига тутиб бериши керак, деб таъкидланади баёнотда.

Мирзачўлнинг бугунги чиройи кишини ўзига мафтун этади. Яшнаб турган чинорлар, гуллаб ётган боғ-роғларни кўриб, бир пайтлар шу ерлар чўл бўлганлигига ишонгингиз келмайди. Обод шаҳарчалар чўлқуварлар билан гавжум.

Қўриқдаги районларда ўнлаб бадиий ҳаваскорлик ансамбллари ташкил этилган. Улар ўзларининг дилрабо қўшиқлари ва рақслари билан меҳнаткашларни хушнуд этмоқда. Оқолтин районидаги «Оқ олтин» бадиий ҳаваскорлик ансамбли ҳам ана шундай ҳаваскорлик коллективларидан биридир. Ансамбль қишлоқ хўжалик ходимлари, ишчилар, ўқитувчилар ва ўқувчилардан ташкил топган. Жами 50 ҳаваскор санъаткор ўз маҳоратларини ошириш йўлида тинимсиз изланмоқда, янгидан-янги ижодий зафарларга эришмоқда. Район меҳнаткашлари ансамбль санъаткорлари хизматидан мамнун.

Суратда: «Оқ олтин» ансамбли санъаткорлари янги рақсни машқ қилишмоқда.

Б. Юсупов фотоси (ЎзТАГ).

ТОЖИКИСТОНДА ЎТАДИГАН ЎЗБЕКИСТОН ССР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ ОЛДИДАН

ҚАРДОШЛИК ТУҲФАСИ

Раҳима НАЗАРОВА,
Ўзбекистон ССР маданият министрининг биринчи ўринбосари

Улкан шодиёналар арафаси ниҳоятда ҳаяжонли кечади. Кардош Тожикистонда ўтадиган республикамиз адабиёти ва санъати кунлари олдидан ҳаяжонимиз чексиз. Чунки, шу йилнинг бошида кардошларимиз республикамизда бўлиб, ўзларининг адабиёт ва санъат борасида қўлга киритган улкан ютуқларини намойиш этишди. Қадим тарихга эга бўлган бой санъатлари билан пахтакорларимиз, чорвадорларимиз баҳри-дилини очишди. Республикамизда ўтган Тожикистон ССР адабиёти ва санъати кунлари халқларимизнинг маданий ҳаётида ўчмас из қолдирди. Шу кунларда республикамиз адиблари, санъаткорлари ҳам Тожикистонда ўтадиган адабиёт ва санъат кунларига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Ўзбек адабиёти, санъати жуда қадим тарихга эга. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин маданиятимиз янада гуллаб-яшнади. Биз адабиёт ва санъат борасида эришган зафарларимизни кардош тожикистонлик пахтакорлар, чорвадорлар, қурувчилар ҳузурида кўз-кўз этишга иштиёқмандмиз.

Тожикистонда ўтадиган адабиёт ва санъат кунларида Ғанижон Тошматов раҳбарлигидаги Ўзбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг дуторчи қизлар ансамбли, Тўхтасин Жалилов номидаги ўзбек давлат халқ чолғу асбоблари оркестри (бадиий раҳбар Фаррух Содиқов), «Шодлик» ашула ва рақс ансамбли (бадиий раҳбар Қодир Мўминов), Мукаррама Турғунбоева номидаги «Баҳор» рақс ансамбли (бадиий раҳбар Қундуз Миркаримова) ва бошқа қатор таниқли ижодий коллективларимиз иштирок этади.

Совет Ўзбекистони санъати ранг-баранг ва ўзига хосдир. Тожикистонда ўтадиган республикамиз адабиёти ва санъати кунларида Қорақалпоғистоннинг «Айкулаш» ансамбли, «Каягим» корейс ансамбли, «Хайтарма» татар ансамбллари санъаткорлари ҳам ўзларининг бой санъатларини намойиш этишади. Биз кардошларимизга эстрада санъатимизнинг энг сара асарларини тортиқ этамиз. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Ялла» вокал-чолғу ансамбли санъаткорлари адабиёт ва санъат кунларига янгидан-янги, ранг-баранг қўшиқлар тайёрлашмоқда.

Қуёшли республикамизда санъатимизнинг келажаги бўлган болалар ансамблларига ҳам беқиёс катта эътибор берилади. Бугунги кунда В. И. Ленин номидаги республика пионер ва ўқувчилар саройи қошидаги «Бойчечак» болалар хорининг довруғи кўпгина кардош республикаларга ҳам маълум. Шунингдек, «Ғунча» вокал-чолғу болалар ансамбли бахтиёр болаликни мадҳ этувчи қўшиқлари ю ажойиб рақслари билан ёш томошабинларнинг қалбидан кенг ўрин олган. Бу ансамбль ҳам адабиёт ва санъат кунларида кардош тожикистонлик тенгқурларига ўзининг жозибали қўшиқ, куйлари ва рақслари гулдастасини армуғон этади. Шунингдек, адабиёт ва санъат кунларида В. А. Успенский номидаги республика ўрта махсус музика мактаб-интернати ансамбли ҳам қатнашади.

Кардош тожикистонлик пахтакорлар, чорвадорлар ва ишчилар Галия Измайлова, Бернора Кориева, Вячеслав Гринченко сингари таниқли санъаткорларимиз қатори Бобомурод Ҳамдамов, Тамара Дошумова, Отажон Худойшукуров, Лариса Кандалова, Муножот Йўлчиева сингари ўнлаб истеъдодли хонанда ва раққосаларимизнинг ҳам ўзига хос бетакрор, сермазмун санъатларидан баҳраманд бўлишади. Шубҳа йўқки, Тожикистонда ўтадиган республикамиз адабиёти ва санъати кунлари икки кардош халқнинг шодиёнасига айланиб кетади.

ДАВР КЎЗГУСИ

ҲАЁТИЙ ФИЛЬМЛАР, МУАММОЛАР

Кинокамера бугунги кунни ўзига хос барча хусусиятлари билан плёнкага муҳрлаши мумкин. Кинонинг шу фазилати — даврни барча тафсилотлари биланленталарда акс эттира олиши туфайли ҳам санъатнинг бу тури заҳматкашлари зиммасига масъулиятли вазифалар юкланади. Чунки камеранинг зийрак объективи замонамизда содир бўлаётган энг муҳим, тарихий воқеаларга қаратилиши керак, ижод, меҳнат фронтларининг пешқадамлари ўйлари, режалари, интилишлари экранда ўз аксини топиши керак.

Бу хусусда фикр юритганимизда «Ўзбектелефильм» студияси ёш бўлишига қарамай, ўз олдига катта вазифалар қўяётганини, ҳужжатли ленталарда, хроникал кадрларда шу кун воқеалари ва уларнинг қатнашчиларини ифода этаётганини қувонч билан қайд қиламиз. Ўнлаб операторлар камералар билан республикамизнинг қишлоқ ва шаҳарларида, Тюменда, Москвада, БАМда бўлиб, ижодкор халқимизнинг яратувчилик кучини, улкан мақсад йўлида матонатли меҳнат қилаётганини ҳаётий киноочеркларда тасвирлашга уринмоқдалар. Бу изланиш самарали бўлаётганини фильмлар олган совринлар ҳам, «Ўзбектелефильм» маҳсулоти Марказий телевидение программасидан тобора кенг ўрин олиб бораётгани ҳам кўрсатиб турипти. Лекин табиий равишда талаб ҳам ўсиб бормоқда. Энди бу студиянинг асарларини баҳолашда уни «ёшлиги», «тажрибасизлиги» учун сийлов қилинмайди. Чунки бу ижод даргоҳи ўз ижодий кадрларига эга бўлиб қолди, техника базаси ҳам мукаммаллашиб бормоқда. Бу йўлда ҳали талайгина қийинчиликларни енгиш керак бўлади: ижодкор ёшларнинг малакасини муттасил ошириб боришни, махсус билим юртларида режиссёрлар, сценарийнавислар, муҳаррирлар (сценарий, фильм муҳаррири назарда тутилмоқда), операторлар, ишлаб чиқариш ташкилотчиларини тайёрлашни талаб этади. «Ўзбектелефильм» студиясининг галдаги ютуқлари, табиийки, студиянинг техник имкониятлари билан ҳам боғлиқ бўлади. Бу борада ҳам ҳали амалга оширилиши лозим бўлган ишлар мавжуд, деб ўйлаймиз.

Бу мулоҳазалар студиянинг фаолияти билан танишишимиз жараёнида пайдо бўлди. Худди шу студия маҳсулотини катта экранда кўрганимизда шундай фикрлар асосли эканлигига яна бир карра ишондик. «Машаққатли километрлар» ҳамда «Қизилқумга баҳор келди», «Кўз илғамас дала» ва «Қаерларга шошасан, Амударё» билан «Совға» телевизион фильмлари «Ўзбектелефильм» коллективининг режалари катталиги, кадрлари муҳим мавзуларни ёритишга уринаётганини, нурли ленталарда ҳаётимиз тобора кенг, ҳаққоний акс эта бораётганини кўрсатади. Айни вақтда ленталар сценарий муаммосини ҳал этиш зарурлигини, студиянинг техникаси мураккаблашиб, такомиллашиб боришини тақозо этмоқда.

Бу асарлар мавзу, ҳаётий материал жиҳатдан бир-биридан фарқ қилади, албатта. Улар студиянинг ташаббускор ижодкорлари томонидан Андижоннинг Марҳамат районида. Бекободнинг катта автомобиль хўжалигида, Амударё соҳилларида, Қизилқумда, Тошкентда суратга олинган. Бу факт «суратга олиш майдончаси» кенглигини, сюжетлар, катта полотноларнинг лавҳалари меҳнат фронтининг илғор линияларида бунёд этилаётганини кўрсатади.

«Машаққатли километрлар» (сценарий муаллифлари, Л. Самойлов, С. Сливкино, режиссёр Ш. Жунайдуллаев, оператор А. Умарбеков) Бекободдаги 16-автохўжалик фаолияти ҳақида. Ҳабибулла Абдужабборов бошлиқ машина ҳайдовчилар бригадаси қисқа вақт ичида ташилаётган юк миқдорини беш марта оширишга эришиш ҳақида ҳикоя қилади. Режиссёр меҳнат унумли бўлиши учун қандай тадбирлар қўлланилганини батафсил кўрсатишга ошиқади. У изланиш самараларинигина эмас, аввало шу изланиш жараёнини тасвирлашга аҳд қилган. Бунинг учун эса у ўз қаҳрамонларининг меҳнатини, турмушини кузатиб боради, уларнинг фикр-мулоҳазаларини бизга етказади. Натижада унумли меҳнат «сирлари» очила боради.

Хуллас, меҳнатнинг барча участкаларида олдин ҳисобга олинган, келишилган ҳолда иш олиб бориш, пудратга олиб ишлашнинг афзалликлари ҳақида керакли фильм яратилган. Шунинг учун ҳам ундаги жузъий нуқсонлар бошқа ленталарда қайтарилмаслигини хоҳлардик. Сценарийнавислар асар қаҳрамонлари — шофёрларнинг ҳикоясини бевосита иш жараёнида ёзиб олишни назарда тутсалар, кадрларнинг ҳаётий кучи янада ортади. Бу ҳолда машина ҳайдовчилари ўзларини эркин ҳис этардилар, ёдлаб олинган текстни эмас, бевосита ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳақидаги фикрларини очиқ-ойдин баён этишлари учун имконият туғиларди.

Режиссёр Ш. Жунайдуллаев «Кўз илғамас дала» киноочеркида ўзгача ҳикоя услубини танлаган. У кўпроқ қаҳрамонининг фикр-мулоҳазаларини тинглашга аҳд қилади. Андижон область Марҳамат районида истиқомат қилувчи Мукаррам Йўлдошеванинг ижтимоий фаолияти, кундалик турмуши тасвир орқалигина эмас, қаҳрамоннинг ҳикояси ила ҳам намоён бўла боради. Қолоқ колхозни илғорлар даражасига кўтаришда жонбозлик қилган, иқтисодий проблемаларни сиёсий масалалар билан боғлиқ ҳолда ҳал этишга киришиб, юксак мақсад йўлида меҳнат қилаётган қишлоқ аҳлига раҳнамо — истеъдодли ташкилотчининг ҳаётидан бир неча саҳифа варақланади. Мукаррам Йўлдошевага кадр ортида берилган саволларга очиқ жавоб олинади. Натижада колхоз раиси лавозимидаги 24 ёшлик аёл Марҳамат район ижроия комитетига раиса қилиб сайланиши, 80 минг аҳоли хизматида бўлиши, яхшилик, самимийликни эъзозлаш, айрим шахсларнинг текинхўрлиги, ёлғон гапириши туфайли вужудга келадиган муаммоларни ҳал этиши жараёни кўрсатилади. Сценарий муаллифи Э. Дубровский Мукаррам Йўлдошевани ижроия комитетда, уйида, тандирга нон ёпаётганида, меҳнаткашлар вакиллари билан суҳбатда бўлаётганида суратга туширишни мўлжаллаган. Бундай кадрларда фильм қаҳрамони фаолиятининг турли қирралари очила боради, халқ хизматида бўлиш қанчалик фахрли, айни чоғда масъулиятли, машаққатли эканлиги таъкидланади. Шу боисдан ҳам фильмда учрайдиган ортиқча кадрлар эса (масалан, бозорни тасвирловчи лавҳалар) кишининг ғашига тегади.

«Устанинг нигоҳи» деб аталган рангли лентада бошқа соҳада — санъат соҳасида меҳнат қилаётган аёл — Шаҳноза Мўминованинг маънавий дунёси, эстетик дидининг нозиклиги, ижод этиш, янги асар яратиш иштиёқи билан яшаши тасвирланади. Оддий лой санъат асарига айланади, Шаҳноза қўлида унинг жилоланиши, сайқал топиш жараёнлари томошабинда қизиқиш уйғотади. Муаллиф ва режиссёр В. Мир-Азимов санъаткорнинг ижодий лабораториясини очишга, Ш. Мўминова танлаган соҳанинг ўзига хос томонларини кўрсатишга ҳаракат қилади. Шу билан бирга бу асарда «ташкил этилган кадрлар» аввал тайёрланиб, машқ қилиб суратга олинган лавҳалар, кишини таажжубга солади. Чунки бундай ҳолларда муаллиф, оператор ҳужжатли кинонинг имкониятидан фойдалана олмайдилар. Воқеаларни, қаҳрамоннинг хатти-ҳаракатини тиклаш, ташкил этиш йўли билан ҳаётий кадр яратиб бўлмаслиги аён. Шунингдек, бу асарга тасвирий санъат тарихи, назарияси билан таниш бўлган мутахассиснинг мулоҳазаси, тавсифи етишмагандек туюлади.

«Қаерларга шошасан, Амударё?» фильмини кўриб муаллиф Е. Таубеншлаг, режиссёр О. Ёқубов, оператор Б. Гадойбоев мавзу танлашда сезгирлик қилганларини, Аму соҳилларини меҳр-муҳаббат, завқ билан суратга олганликларини қайд қиламиз. Операторнинг камераси қайноқ дарёнинг динамик тасвирини, қақроқ ерларга обиҳаёт бериши ва тоғу даштда боғу бўстонлар қад кўтариши учун замин юзага келишини шоирона кадрларда намоён этган. Тасвир нуқтаи назаридан нуқсонсиз бўлган бу асарда, бизнингча, фикрий теранлик етишмаётгандек. Бунга сабаб эса асарнинг эстетик шакли, жанри аниқ белгиланмаганидадир. Унда киноочеркка хос бўлган хусусиятлар ҳам учрайди.

«Ўзбектелефильм» студияси изланишда. Юқорида биз тилга олиб ўтган асарлар ҳам, уларнинг бир-бирига ўхшамаслиги, бетакрорлиги, ютуғу камчиликлари ана шундан далолат беради. Биз ижодий коллективнинг янгидан-янги ижодий довонларни забт этишига тилакдошмиз.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик кандидати.

АЛИЕВ
Ғаффор Умарович

26 август куни оғир ва давомли касалликдан сўнг Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер Ғаффор Умарович Алиев 68 ёшида вафот этди.

Ғ. Алиев 1913 йилда Тошкентда туғилди. Ўз меҳнат фаолиятини 1929 йилда Тошкент районида колхозчиликдан бошлади. 1939 йилда Москва коммунал қурилиши инженерлари институтини тугатгандан сўнг Ташоблкомхозда, асфальт-бетон заводида, Чирчиқ электротехника комбинатида, «Чирчиксельмаш»да турли лавозимларда ишлади. Ўзбекистон ССР Госплани бўлим бошлиғи, сўнгра эса Госплан раисининг ўринбосари, Тошкент шаҳар партия комитети бўлим мудири, республика коммунал хўжалик министри, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президентининг ўринбосари, республика қурилиш ишлари давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари, ТашЗНИИП ва «Узгипросельхозводоснабжения» институтларининг директори бўлиб ишлади, 1976 йилдан эса шахсий пенсионер. Ўзига ва коллективга бўлган талабчанлик, катта ташкилотчилик қобилияти Ғ. У. Алиевга хос хислат эди. У республика ижтимоий ҳаётида актив иштирок этди. Ўзбекистон КП ревизия комиссияси аъзолигига, Тошкент шаҳар партия комитети ва район комитетлари аъзолигига, республика Олий Совети депутатлигига, меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар ва район Советларига депутат қилиб сайланди.

Меҳнатда эришган ютуқлари учун Ғ. У. Алиев медаллар ва Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган.

Ғаффор Умарович Алиевнинг ёрқин хотираси уни билганлар хотирасида ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА УРТОҚЛАРИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильм. 10.20 — Шахсий масалалар бўйича бир неча интервью. Бадиий фильм. 11.50 — Фильм-концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Москва ва москваликлар. 17.10 — Фильм-концерт. 17.40 — Орлёнок. 18.20 — Концерт. 18.45 — Олий ўқув юртлари ва техникумларида янги ўқув йилининг бошланишига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Эҳтиёт бўлинг, яхмалак. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Волейбол бўйича халқаро турнир.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.50 — Концерт. 11.35 — Мультфильмлар. 12.05 — Болалар учун фильм. 13.10 — Музикадаги поэзия. 14.10 — Ҳужжатли фильмлар. 15.05 — Фильм-концерт. 16.10 — Китобни асранг. 16.40 — Концерт. 17.30 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Халқ оҳанглари. 19.50 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.40 — Концерт. 21.15 — Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Кутиш. Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Мультфильм. 11.40 — Телефильм. 12.00 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 12.30 — Шудринг. Бадиий фильм. 13.35 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.05 — Болалар учун кўрсатув. 18.30 — Ешлик. 19.15 — Ҳунар-техника таълими янги ўқув йилида. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қишлоқ ҳаёти. 20.00 — Мусобақа — омма ижоди. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Устоз ҳақида сўз.

ТОШКЕНТ-II. 18.05 — Телефильм. 18.50 — Болалар учун фильм. 19.30 — Бокс. СССР чемпионати. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Китоб дўстлари. 20.50 — Ишчан кишининг тонги. Спектакль.

РАДИО

БУГУН

I-ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.35 — Най наволари. 11.15 — Партия ходими минбари. 11.25 — Ўзбек давлат телевиденияси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Ем-хашак тайёрлашнинг боришини текширамиз. 14.00 — Илғор маккажўхорикорлар ҳақида ҳикоялар. 19.25 — Ўзбек композиторларининг романслари. 20.50 — Ижро назоратда. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Театр ва замон.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/VIIIда — **Ғариблар,** 29/VIIIда **Ун учинчи раис,** 30/VIIIда **Келинлар қўзғолони.**

ОЛМАЛИҚ ХИМИЯ ЗАВОДИГА

аппаратчилар, слесарлар (навбатчи, ремонтчи), **электрчи слесарлар** (навбатчи, ремонтчи), **алоқачилар, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика слесарлари, олтингугурт кислотачилари, тегирмончилар, компрессорчилар, насос қурилмалари машинистлари, лаборантлар, фрезерчилар, ўймакорлар, транспортёрчилар, токарлар, газ-электр пайвандчилар, қозон, кратцер кранлари машинистлари; бульдозерчилар, БелАЗ машиналари ҳайдовчилари, автокранчилар, кранчилар** (ҳаво босими билан ва ўрмалаб юрувчи кранларга), **йўл ишчилари, юкчилар, қурувчи ишчилар, фаррошлар, душхона ишчилари, кўкаламзорлаштирувчилар, қоровуллар, «Сибиряк» маркали комбайнни бошқарувчилар, энергетиклар, смена бошлиқлари, мастерлар, болалар боғча-яслиси тарбиячилари, медицина тарбиячилари, энагалар, ошпазлар, ошпаз ёрдамчилари, бош бухгалтерлар**

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай-мукофотли. Асосий технология цехларида тариф ставкаси 12,5 процентга оширилган.

2—4 йил муддатда квартира олишга кафолот берилади, ёлғизларга ётоқхоналардан жой ажратилади.

Заводда ишчи-ёшлар мактаби, профилакторий-санаторий, болалар боғча-яслиси, пионер лагери, маданият саройи, спорт комплекси мавжуд.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент область, Олмалиқ шаҳри.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ МАМАДАЛИ ТОПИБОЛДИЕВ НОМЛИ
25-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1981—1982 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Экскаватор машинистлари, электр-газ пайвандчилар, автокранларнинг машинистлари, миноралп кранларнинг машинистлари, автослесарь, оғир кранларнинг машинистлари, слесарь-сантехниклар.

Ўқиш муддати 1 йил.

Билим юртига 17 ва ундан юқори ёшдаги 10-синфни тугатган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Билим юртига қабул қилинганлар стипендия, узоқдан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ариза маъмурият номига қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: ўрта маълумоти тўғрисидаги аттестат (асл нусхаси), паспорт, ҳарбий билет, соғлиғи ҳақида справка, 3х4 см. ҳажмдаги 3 дона фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Фарғона шаҳар, Қиргули, Энтузиастлар кўчаси, 9-уй. Телефонлар: 2-05-35, 2-06-34.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи институт партия комитети секретари М. Ғ. Алиевга отаси

Ғаффор Умарович АЛИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппарати ва Ишлар бошқармаси партия ва касаба союз ташкилотлари А. И. Тюриковага онаси

Евдокия Николаевна ГЛАДКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СПОРТ

Мамлакат чемпионати арафасида

КУЧЛИЛАР ЧОРЛАНМОҚДА

ТОШКЕНТДА 30 АВГУСТ —9 СЕНТЯБРЬ КУНЛАРИ БОКС БЎЙИЧА СССР ШАХСИЙ ЧЕМПИОНАТИ ЎТКАЗИЛАДИ

Шу кунларда республика пойтахтининг марказий «Юбилей» спорт саройи байрамона безатилган. Бокс бўйича мамлакат чемпионатининг рамзий эмблемаси олисдан кўзга ташланади. Қардош республикаларнинг байроқлари ҳилпираб турибди. Мухлислар эса чарм қўлқоп усталарининг қизғин баҳсларини орзиқиб кутмоқдалар.

Йирик спорт мусобақалари ва халқаро учрашувлар ўтказилиб келинаётган «Юбилей» спорт саройида яна бир баҳсга ҳар жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрилди. Маълумки, бундан олти йил бурун СССР халқларининг ёзги Спартакиадасининг бокс бўйича ҳал қилувчи учрашувлари Тошкентда ўтказилган эди. Мухлисларда яхши таассурот қолдирган ана шу мусобақанинг ташкилий ва тадбирий жиҳатини мутахассислар юқори баҳолаган эдилар.

Кучли боксчиларнинг мамлакат чемпионатига ҳозирлик кўришда ҳам ана шу ўзига хос анъанани давом эттиришга аҳамият берилди. Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов раҳбарлигидаги ташкилий комитет мусобақани ўтказиш, спортчиларга қулай шароитлар яратиш борасида ибратли ишларни амалга оширди. Мамлакат етакчи боксчиларини Тошкентга чорлаб, улар иштирокида чемпионат баҳсларининг ўтказилиши республика спорт ҳаётида ёркин саҳифа очади.

Чарм қўлқоп усталарининг катта кўриги муносабати билан «Юбилей» спорт саройи янги ускуна ва аппаратлар билан жиҳозланди. Учрашувларни бошқарувчи судьялар мазкур мосламалар ёрдамида ғолибнинг ҳар бир ҳаракатини кузатиб боришлари мумкин бўлади. Бокс баҳслари эса янги Олимпиада рингида олиб борилади. Республикамиз пойтахтига ташриф буюрган спортчилар ва матбуот ходимлари учун энг яхши меҳмонхоналардан ўрин берилади. Турли республикалардан келган спортчиларни комсомол ташкилотлари оталиққа олиб, уларнинг бўш вақтларини мароқли ва мазмунли ўтишига имкон яратадилар.

Одатда мамлакат чемпионлиги учун курашга 180—200 нафар боксчи таклиф этилади. Бу сафарги чемпионатда эса 300 дан зиёд чарм қўлқоп устаси ғолиблик учун кураш олиб бориши кўзда тутилмоқда. Сабаб, шу йил охирида жаҳон кубоги учун мусобақалар ўтказилиб, мутахассислар чемпионат иштирокчилари орасидан энг кучлиларни саралашни мўлжалламоқдалар.

Бир неча йил аввал боксчилар халқаро турнирларга алоҳида план асосида шайланардилар. Сирасини айтганда бу усул ўзини оқламади. Чунки, боксчилар ҳал қилувчи баҳсларда кўзланган мақсадга эришолмай қолдилар.

Кейинги йилларда совет спортчиларини мусобақаларга ҳозирлашда ҳам уларнинг атлетик жиҳатдан баркамол бўлишларига, ирodaларининг мустаҳкамлигига аҳамият бериладиган бўлди. Мамлакат терма командасига А. Лавровнинг бош тренер қилиб тайинлангач, ана шундай изланишлар ўз самарасини бера бошлади. Чунончи, яқинда Кубада ўтказилган халқаро турнирда бир неча боксчимизнинг майдон эгаларидан устун келиши ва ҳамдўстлик мамлакатлари армиялари спортчиларининг ёзги V Спартакиадасида қўлга киритилган ютуқлар шундан далолатдир. Лекин, умумий ҳисобда пешқадамлик қўлга киритилганича йўқ.

Хўш, Тошкентда мамлакат чемпионлиги учун курашувчи боксчилардан қайси бири чиройли ўйин кўрсатаркин?! Биз Москва Олимпиадасининг чемпиони Ш. Собиров, иқтидорли чарм қўлқоп устаси В. Рибаков, Европа чемпионлари С. Кўноқбоев билан А. Шишов, йирик халқаро турнирларнинг совриндорлари А. Демьяненко, А. Корягин, А. Ягубкин, В. Яковлев каби спортчиларнинг чиройли баҳсларига умид боғлаб турибмиз.

Республикамиз терма командасининг аъзоларидан кимлар рингга чиқиши мухлисларни кўпроқ қизиқтириши табиий. Маълумки, Ўзбекистон боксида ўзига хос ўрин алмашиш бўлмоқда. Жумладан, машҳур боксчимиз Р. Рисқиев, қатор учрашувларда ўзини кўрсатган Н. Анфимов, В. Юдин, Ф. Пак сингари етакчи спортчилар ўрнини умидли ёшлар эгаллашмоқда. Боксчиларимизга республикада хизмат кўрсатган тренер Б. Норкин устозлик қилмоқда.

Ўзбекистон командасида В. Шин, У. Омаров каби боксчилар бор. В. Шин мусобақага пухта ҳозирлик кўриб турган бўлса, У. Омаров ҳамдўстлик мамлакатлари армиялари спортчиларининг Спартакиадасида бронза медалини қўлга киритди. Шунингдек, мамлакат собиқ чемпиони В. Иванов ҳам чемпионат баҳсларига шай. Бундан ташқари Красноярск шаҳрида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида муваффақиятли куч синашган З. Абдуқодиров, мактаб ўқувчилари Бутуниттифоқ XV Спартакиадасининг чемпиони И. Парпиев ҳамда маҳорати тобига етиб турган С. Данилов сингари боксчилар мухлисларни мамнун этадилар, деб ўйлаймиз. Мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ XVI Спартакиадасига кўпроқ умид боғлаган эдик. Лекин нукуслик Т. Иброҳимов чемпион номига сазовор бўлди, холос. Кўриниб турибдики, Ўзбекистон бокси мавқеини мустаҳкамлаш учун рингга ўринбосарлар чорланмоқда. Демак, ҳар бир чарм қўлқоп устасининг чиқишларини зимдан кузатиб, таҳлил этишга тўғри келади.

Мамлакат чемпионати республикамиз пойтахтида ўтказилаётгани шуниси билан ҳам қимматлики, катта кўрикда биз ўз куч ва имкониятларимизни яна бир бор чамалаб, қобилиятли ёшларни камол топиши учун шарт-шароитлар яратишимизга йўл очилади. Чемпионлик учун кураш эса ҳар жиҳатдан мароқли ва мазмунли бўлиши кутилмоқда.

М. САҒАТОВ,
СССР спорт мастери, СССР спорт комитетининг Ўзбекистон бўйича тренери.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02225. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 198. 7